
DFS årsberetning 2017

Bestyrelsens beretning, beretninger fra råd og nævn, udvalg og arbejdsgrupper, medlemsorganisationer, vedtægter

Indholdsfortegnelse

1. Bestyrelsens skriftlige beretning	3
I. Hovedprioriteringer i 2017	3
II. Strategi og handlingsplaner	4
III. Store tværgående indsatser	5
IV. Interessevaretagelse	6
V. Medlemsservice	9
VI. Ressourcer	12
2. Bestyrelsen, interne netværk og fora	14
Bestyrelsen	14
Interne netværk og fora	15
3. Beretninger fra råd, nævn og udvalg	16
Fælles mandat for folkeoplysningsrepræsentanter	16
Beretninger fra råd, nævn og udvalg	18
Repræsentanter nationalt	28
Repræsentanter internationalt	29
DFS Medlemsskaber	29
4. Medlemsorganisationer	30
Medlemsorganisationer, adresseliste	30
Associerede medlemsorganisationer, adresseliste	32
Medlemsorganisationer, antal delegerede	33
5. Vedtægter for Dansk Folkeoplysnings Samråd	34
6. Forretningsorden - repræsentantskabsmødet	37

Beretning for DFS' virksomhed 2017

1. Bestyrelsens beretning

I. Hovedprioriteringer i 2017

I 2017 begyndte vi at arbejde med den nye strategi for perioden 2017-19 med titlen "Vi har brug for hinanden". Som titlen angiver, er grundtanken i strategien, at DFS skal styrke samarbejdet med og mellem medlemsorganisationerne. Ved i fællesskab at udnytte hinandens ressourcer og kompetencer kan vi sætte større kraft bag arbejdet for folkeoplysning.

Strategien strukturerer DFS' arbejde i tre hovedområder: 1) interessevaretagelse, 2) medlemsservice og 3) ressourcer, og den lægger især op til en styrkelse af interessevaretagelse. Med handlingsplanen for 2017 har vi taget hul på dette arbejde. Implementeringen af den nye strategi har været stærkt forankret i bestyrelsen, og det har defineret rammer og prioriteringer for sekretariatet.

1. Styrket samarbejde

Indsatsen for et styrket samarbejde med og mellem medlemsorganisationerne foregår primært på to niveauer:

1) På ledelsesniveau, hvor vi har opprioriteret møderne i strategisk forum. Derudover har sekretariatet og formandskabet opprioriteret den direkte kontakt til medlemsorganisationernes ledelser.
2) På konsulentniveau, hvor det centrale redskab er vores netværk. Netværkene samler de medlemsorganisationer, der arbejder på et givent felt, og som har ressourcer til at deltage.

Netværkene har forskellige typer arbejdsformer, men gennemgående er fælles læring og erfaringsudveksling. Nogle netværk producerer derudover materialer og/eller koordinerer aktiviteter. Dermed kan netværkene både være en del af DFS' medlemsservice og være redskaber til styrket interessevaretagelse.

I 2017 har følgende netværk fortsat deres aktiviteter:

- Folkeoplysningens Kommunikationetværk (FoKo)
- Kontaktudvalget
- Brobygningsnetværket
- Sekretariatsledernetværket
- Strategisk Forum
- Folkeoplysning for Flygtninge

Både Brobygningsnetværket og Strategisk Forum har haft en forøget aktivitet i 2017. Som nyt netværk har vi etableret:

- Dokumentationsnetværket
- Sundhedsnetværket

I 2017 blev konsulentnetværket nedlagt pga. manglende interesse. Realkompetenceforum er pt. hvilende.

Også når vi iværksætter større projekter med ekstern finansiering, har vi fokus på samarbejde med og mellem medlemsorganisationer. I 2017 har projektet "Inklusion af flygtninge og indvandrere i folkeoplysningen", kvalitetsprojektet og "Life Skills"-projektet i høj grad bygget på samarbejde med en række medlemsorganisationer.

Lige som netværkene kombinerer projekterne i bedste fald medlemsservice og interessevaretagelse. Det sker:

- når de styrker udvikling i medlemsorganisationernes arbejde,
- når de identificerer forhold, som vi skal arbejde for at forbedre, f.eks. finansiering, lovgivningsmæssige rammer og kendskab blandt potentielle samarbejdspartnere, eller
- når de resulterer i rapporter og materialer, der dokumenterer den folkeoplysende indsats på feltet og dermed styrker vores interessevaretagelse.

Vi forsøger at tilpasse netværkene til de faktiske behov og nedlægge strukturer og projekter, der har løst deres opgave. Folkeoplysning for Flygtninge er et

eksempel. Det var det største netværk nogensinde, men i løbet af 2017 kunne vi konstatere, at det har tjent sit formål, og at aktiviteterne på området er blevet almindelig drift i medlemsorganisationerne. Derfor nedsatte vi mødefrekvensen i 2017 og nedlagde netværket kort inde i det nye år.

2. Styrket interessevaretagelse

Vi har arbejdet på at styrke dette felt på forskellig vis, først og fremmest har vi arbejdet med en ny og bredere forståelse af interessevaretagelse i organisationen, hvor vi ser interessevaretagelse som mere end indsatsen i forhold til politikere og embedsmænd.

Det har helt afgørende betydning for vores mulighed for at opnå resultater, at vi har et tæt samarbejde med andre organisationer. Vi taler med større vægt, når vi har skabt alliancer med andre – ofte større – organisationer, og vi kan skabe nye aktivitetsmuligheder og -samarbejder for medlemsorganisationernes aktiviteter gennem gode forbindelser til andre.

Folkemøde-arbejdet er et eksempel på en indsats, hvor vi etablerer og konsoliderer gode samarbejdsrelationer med mange forskellige organisationer.

I det forløbne år er vi begyndt med bevidst at etablere og fastholde kontakter til vidensinstitutioner og videnspersoner fra forskningsverdenen, via projekterne og oplæg i netværk, på medlemskonference og på Årsmødet.

Med den nye strategi lægger vi også større vægt på styrket dokumentation som et nødvendigt redskab i interessevaretagelsen, og vi indtænker vores kommunikationsarbejde i interessevaretagelsen.

Endelig har vi fokus på den rolle, netværk og projekter kan spille i interessevaretagelsen, som omtalt ovenfor. Brobygningsnetværkets arbejde med at sikre det bedst mulige resultat af det, der blev til Forberedende Grunduddannelse (FGU), er et godt eksempel på, hvordan det kan fungere.

Samtidig har vi i 2017 intensiveret arbejdet i forhold til regering og folketing, som vi bl.a. har været i dialog med om: finansiering af flygtningeaktiviteter, aftenskoleøkonomi, udlodningsloven, FGU og civilsamfundsstrategi.

3. Medlemsservice

Som nævnt ovenfor var facilitering af netværkene og projektarbejdet en vigtig

del af DFS' medlemsservice.

Derudover var DFS' puljer og IT-service – som i de foregående år – centrale elementer i vores medlemsservice. Puljeuddelingen supplerede vi i år med et kursus i fundraising, som havde så stor tilslutning, at vi måtte gennemføre det to gange. I 2017 har vi også taget hul på en modernisering af DFS' it-arbejde, som vil komme medlemsorganisationerne til gode.

4. Ressourcer

2017 var et stabiliseringsår. Efter et systematisk arbejde med at stabilisere økonomien fastholdt vi niveauet i 2017, lige som vi fastholdt niveauet for personaletimer og aktiviteter. Finansloven for 2018 forbedrede også DFS' økonomiske stabilitet, idet ca. 600.000 kr., som vi hidtil har kunnet søge som projektmidler, blev omlagt til driftsstøtte.

I de seneste år har vi oparbejdet kompetencer i og erfaring med at administrere puljer for andre. Der har været flere forespørgsler fra ministerier om denne type opgaver.

Af stor betydning for det daglige arbejde var det, at vores it-medarbejder, gennem mange år, fandt nye græsgange, og at vi ansatte en ny i stillingen.

II. Strategi og handlingsplaner

DFS repræsentantskab vedtog i 2017 en strategi med titlen "Vi har brug for hinanden". Den røde tråd i strategien er et styrket samarbejde mellem DFS' medlemsorganisationer, der hviler på de fælles værdier: demokrati, mangfoldighed, frihed og fællesskab. Den har en kortere tidshorisont, nemlig tre år, og et stærkere fokus end den foregående.

Strategien 2017-2019 har fokus på at styrke DFS' interessevaretagelse. Derudover er medlemsservice fortsat højt prioriteret. Det tredje aktivitetsområde har vi kaldt "ressourcer" og dækker både over kompetencer og viden, fysiske faciliteter og finansiering. De tre områder, interessevaretagelse, medlemsservice og ressourcer, er delvist overlappende med hinanden, når det kommer til de konkrete aktiviteter.

Strategien udmøntes i praksis gennem årlige handlingsplaner. Med denne strategi er det tilstræbt, at handlingsplanerne ikke er så detaljerede.

III. Store tværgående indsatser

Med mellemrum udpeger DFS store tværgående indsatser, som er kendetegnet ved, at de kan bruges på tværs af de tre aktivitetsområder, dvs. at de kan bruges i interessevaretagelse, at de indebærer medlemsserviceaktiviteter og at de bidrager til ressourceoptimering. I 2017 arbejdede vi med to sådanne indsatser: Folkeoplysning for Flygtninge og Sundhed og Trivsel.

1. Folkeoplysning for Flygtninge

Indsatsen blev igangsat i januar 2015 med udgangspunkt i en ambition om at vise, hvad aktivt medborgerskab og demokratisk dannelse er i praksis. Helt fra starten havde initiativet meget stor opbakning i medlemskredsen, og det viste sig at blive en helt ny måde at arbejde og samarbejde på i DFS.

Indsatsen har rummet et netværk af konsulenter i de 24 deltagende medlemsorganisationer. Netværket har både været brugt til udveksling af ideer og erfaringer, til at igangsætte lokale samarbejder på regionale og kommunale møder rundt om i landet og til at producere forskellige materialer.

Den viden og de eksempler, der blev samlet af initiativet, har kunnet bruges som løftestang og døråbner i forhold til nye samarbejdspartnere som Dansk Flygtningehjælp, i forhold til beslutningstagere andre steder end vi normalt henvender os, f.eks. i Integrationsministeriet, og har givet os en mulighed for at præsentere folkeoplysningen i nye sammenhænge på konferencer mv., hvor vi ikke før var repræsenteret.

Fra og med 2017 overgik initiativet til at være mere driftsorienteret med nogle få netværksmøder.

I tilknytning til netværksaktiviteterne har DFS i 2017 gennemført en analyse af barriererne for inklusion af flygtninge og indvandrere i folkeoplysningen. Analysen er gennemført på baggrund af interviews og feltobservationer af folkeoplysende initiativer med flygtninge og indvandrere, videnspersoner fra medlemsorganisationer og andre aktører på området, samt kommunale integrationskonsulenter.

Analysen vil blive brugt til at formidle gode råd om inklusion til de folkeoplysende skoler og foreninger og til at arbejde politisk med at forbedre rammebetingelserne for folkeoplysningens inklusion af flygtninge og indvandrere.

Derudover har DFS deltaget i et nordisk

projekt om folkeoplysningens indsats i forhold til inklusion af flygtninge, især med henblik på inklusion af kvinder og med henblik på inklusion på arbejdsmarkedet. Projektet har inddraget forskere, der har analyseret folkeoplysningens indsats. Projektet blev afsluttet med et forskerseminar på Jönköping Universitet i Sverige i maj 2017 og med en rapport "Inclusion of refugees through non-formal education 2017 - Nordic best practice" til Nordisk Ministerråd, samt et hæfte på svensk og engelsk, som DFS planlægger at oversætte til dansk.

2. Sundhed & Trivsel

I 2017 fik DFS en projektbevilling fra Kulturministeriet til at igangsætte en større tværgående indsats på sundhedsområdet. Indsatsen har til formål at undersøge, indsamle, udvikle og formidle folkeoplysningens indsatser, aktiviteter og resultater på sundhedsområdet, såvel hvad angår fysisk som mental sundhed. Projektet har fokus på sundhed og trivsel generelt, og har et vist fokus på den gruppe borgere, som af forskellige årsager har udfordringer med at mestre livskompetencen til at tage vare på egen sundhed.

Som en del af projektet har vi etableret et sundhedsnetværk, som ved udgangen af 2017 har medlemmer fra 11 af DFS' medlemsorganisationer. Netværket har afholdt to møder i 2017. Ud over et opstartsmøde, har vi haft "kultur som sundhedsfremme" som tema.

Projektet følges af en sparringsgruppe bestående af en gruppe eksperter i sundhed og trivsel og dertil relaterede områder. Sparringsgruppen har holdt ét møde i 2017.

IV. Interessevaretagelse

Som det er fastlagt i Strategien 2017-2019 er arbejdet med interessevaretagelse i år blevet styrket på flere niveauer. Vi definerer interessevaretagelse bredere, så det nu eksplicit også omfatter samarbejdet med andre organisationer, vidensinstitutioner og forskere samt en stor del af vores kommunikationsarbejde. I 2017 er der også blevet afsat flere personaleressourcer til dette arbejde. Vi har etableret et overblik over eksisterende kontakter og iværksat systematiske indsatser over for nye relevante kontakter. Endelig er den samlede aktivitet på området steget betydeligt.

1. Finansiering af folkeoplysning

I 2017 gennemførte vi en intensiveret indsats over for Kulturministeriet og de relevante ordførere for at få gennemført en forbedring af Folkeoplysningslovens bestemmelser om kommunal støtte til folkeoplysende voksenundervisning. Konkret arbejdede vi på DFS-forslaget om at erstatte den nuværende maksimumsgrænse for kommunal støtte på 1/3 med en minimumsgrænse på 1/3. Vi har leveret en solid dokumentation for behovet for en ændring, og på et tidspunkt udtrykte ordførerne for Radikale, Socialdemokratiet og Dansk Folkeparti sympati for forslaget. Da det kom til stykket – finansloven – valgte DF dog ikke at gøre dette til en mærkesag. Mere succesfuld var forhandlingerne om en ændring af udlodningsloven, som har stor betydning for DFS, flere af medlemsorganisationerne og for de puljer, DFS uddeler til lokale aktiviteter. Resultatet blev, at den støtte vi modtager, er sikret uafhængigt af overskuddet fra Danske Spil. Her oplevede vi, hvor vigtigt det er at have et godt samarbejde med andre aktører, konkret idrættens organisationer og DUF.

En særlig indsats blev gjort for at opnå en bevilling fra satspuljen til at finansiere nedsat deltagerbetaling og kontingent til flygtninge, der ønsker at deltage i folkeoplysende aktiviteter. Også her opnåede vi en tæt og god dialog med politikere fra flere partier (SF, Alternativet, Enhedslisten og Venstre), men i sidste ende kom forslaget ikke med i satspuljeaftalen.

2. FGU og brobygningsnetværket

Etableringen af den Forberedende Grunduddannelse (FGU) får store kon-

sekvenser for mange af medlemsorganisationerne. DFS har faciliteret debat og samarbejde blandt disse organisationer gennem hele processen; fra ekspertudvalgets rapport over regeringsforslaget til det politiske forlig.

Dette samarbejde fandt især sted via DFS' brobygningsnetværk. Netværket repræsenterer de folkeoplysende skoleformer, som arbejder med unge og disses overgang mellem grundskole og ungdomsuddannelse eller beskæftigelse. Hovedparten af netværksmedlemmerne er sekretariatsledere i deres organisationer. Netværket har eksisteret i mange år, og der er udviklet en fælles forståelse af problemer og opgaver og en høj grad af indbyrdes tillid, også når organisationerne har forskellige interesser i en konkret sag.

Netværksmedlemmerne mødtes flere gange under processen og udvekslede løbende informationer og holdninger pr. mail. Med afsæt i disse diskussioner gennemførte DFS også sin egen indsats over for politikere og embedsmænd. Samtidig blev arbejdet diskuteret ved flere lejligheder i bestyrelsen og på et møde i Strategisk Forum.

DFS og medlemsorganisationerne formåede langt hen ad vejen at arbejde i samme retning, at støtte hinandens særlige interesser, og – når det ikke var muligt – at undgå at modarbejde hinanden.

FGU blev ikke det nye tilbud, som vi kunne have ønsket, men det lykkedes os tilsammen at påvirke på flere forskellige fronter, således at forligsaftalen blev langt bedre end regeringsforslaget.

3. Civilsamfundsstrategi

DFS deltog i debatten om regeringens civilsamfundsstrategi, både før og efter den blev godkendt. Vores væsentligste mål var at opnå en bred definition af civilsamfundet, der også indbefatter de folkeoplysende lærings- og foreningsaktiviteter. I dette arbejde havde vi et godt samarbejde med DUF, og den endelige strategi bredte feltet længere ud end det frivillige sociale arbejde og omtalte eksplicit folkeoplysning.

Til gengæld slog denne bredere forståelse kun i begrænset omfang igennem i strategiens konkrete tiltag. Vi er i dialog med Socialministeriet om udformningen af en række af disse tiltag, i form af puljer, for at sikre, at de er anvendelige for folkeoplysningen.

4. Samarbejde med bibliotekerne

DFS og Danmarks Biblioteksforening – som er associeret medlem – deler ønsket om at styrke den lokale demokratiske debat. Som resultat af et par møder med DB blev vi enige om en fælles udtalelse. Udtalelsen opfordrer den lokale folkeoplysning og bibliotekerne til at samarbejde om dette. Desuden opfordrer den kommunerne til at afsætte ressourcer til at styrke demokratidebatten og at indgå samarbejdsaftaler med bibliotekerne og de folkeoplysende skoler og foreninger om denne opgave. På møderne har vi også diskuteret grænseflader og samarbejdsmuligheder mellem biblioteker og folkeoplysningen.

5. Ny struktur for Folkeuniversitetet

I foråret 2017 nedsatte kulturministeren en arbejdsgruppe, der skulle foreslå model for en ny og mere enkel organisatorisk struktur for Folkeuniversitetet. Ud over ministeriet selv, Folkeuniversitetsnævnet og Folkeuniversitetets fem enheder var DFS repræsenteret med et medlem af arbejdsgruppen. For DFS var det væsentligt, at det folkeoplysende element i Folkeuniversitetets arbejde bevares og styrkes.

Arbejdsgruppen afleverede sin rapport til ministeren i sommeren 2017. På baggrund af rapporten fremsatte ministeren i november et lovforslag til en ændret struktur for Folkeuniversitetet, der indebærer at Nævnet nedlægges og de fem enheder omdannes til selvejende institutioner.

6. Vi har brug for hinanden

På forslag fra Anni Matthiesen, Venstre, tilbage på medlemskonferencen i 2016 har vi arbejdet på at udvikle en indsats/kampagne, der skal sætte fokus på splitelse kontra sammenhængskraft i det danske samfund, herunder folkeoplysningens indsats. Marianne Jelved har også indgået i arbejdet.

2017 er blevet brugt til at skaffe finansiering. Kort før nytår modtog vi godkendelse af puljeansøgning fra Kulturministeriet til et projekt med dokumentationsmateriale og en konference.

7. Ytringsfrihed

Efter lang ventetid nedsatte justitsministeren en Ytringsfrihedskommission. Trods en henvendelse tilbage i 2016 inviterede han ikke DFS til at indstille et medlem.

Vi har fulgt implementeringen af lovrevisionen fra 2016 (imamlovgivning) i kom-

munerne mhp. at opdage indsnævrende fortolkninger af loven og problemer for aftenskoler og kommuner. Ved årets udgang var der ikke konstateret alvorlige problemer.

8. Folkemødet

Folkemøde spiller en vigtig rolle i DFS arbejde, både i forhold til interessevaretagelse og som medlemservice. DFS havde omfattende aktiviteter til Folkemødet på Bornholm i 2017 med Folkeoplysningens Telt, Bobler i Civilsamfundet, Speakers' Corner og Folkemødets Dialogpris. Størstedelen af sekretariatet deltog. I 2017 gjorde vi en ekstra indsats for at indrette teltet hyggeligt og indbydende, og vi gennemførte et nyt podcast-koncept, Radio Folkelyd, tre morgener. Med netværksarrangementet Bobler i Civilsamfundet, som vi gennemførte i Folkeoplysningens Telt sammen med Center for Frivilligt Socialt Arbejde og Frivilligrådet, har vi styrket nogle vigtige samarbejdsrelationer – og arrangementet i sig selv var en stor succes.

Gennem vores partnerskaber omkring Folkemødets Dialogpris og Speakers' Corner har vi etableret og fastholdt en stærk synlighed på Folkemødet med tætte relationer til Folkemøde-foreningen, Bornholms Tidende, DUF og Lead Agency.

De mange arrangementer, som medlemsorganisationer gennemfører i Folkeoplysningens Telt, viser publikum, hvad folkeoplysningen kan og står for, og der bliver skabt kontakt til politikere, organisationsfolk og eksperter gennem arbejdet med oplægsholdere og paneldeltagere.

9. VEU/Kontaktudvalget

Kontaktudvalget er DFS' faglige forum for FVU, OBU, SPUV og STU (forberedende voksenundervisning, ordblindeundervisning, specialundervisning for voksne og særlig tilrettelagt ungdomsuddannelse).

Udvalget har i 2017 holdt 2 møder. På møderne var bl.a. disse emner på dagsordenen: Analyse af ordblindeundervisning for voksne samt de to rapporter 'Vedholdenhed hos voksne med svage basale færdigheder' og 'FVU og de svage læsere'. Udvalget lavede en gennemgang af nye regler for FVU og OBU og Trepartsaftalen om styrket og mere fleksibel voksen-, efter og videreuddannelse, som bl.a. udvider FVU med fagene FVU-IT og FVU-engelsk.

Udvalget har fungeret som reference-

Folkeoplysningens Telt på Folkemødet på Bornholm

gruppe på Daghøjskoleforeningens projekt 'Den digitale folkeoplyser i FVU og OBU' og har i samarbejde med udvalgte praktikere bidraget med kvalificeret sparring.

10. Kommunikation

DFS' kommunikation spiller en vigtig rolle i interessevaretagelsen. De centrale redskaber i kommunikationen er hjemmeside, "Nyheder om folkeoplysning" og Facebook-siden "Folkeoplysningen".

Hjemmesiden bruges:

- til at publicere nyheder og aktuelle synspunkter i artikler, der distribueres via nyhedsbrevet,
- til at give adgang til grundlæggende information om DFS,
- til at præsentere DFS' medlemstilbud
- som vidensbank for folkeoplysningsrelevante temaer.

Det elektroniske nyhedsbrev "Nyheder om folkeoplysning" udkom 37 gange til lidt over 1.700 modtagere. Ikke mindst fordi over en tredjedel af abonnenterne er kommunalpolitikere, kommunalt ansatte og medlemmer af folkeoplysningsudvalg er nyhedsbrevet et vigtigt redskab i interessevaretagelsen. Men det gælder også de politikere, statslige embedsmænd og samarbejdsorganisationer, som modtager det.

Facebook-siden bruges fortrinsvis til at udbrede DFS' og medlemsorganisationernes holdninger, der udspringer af interessevaretagelse eller deltagelse i samfundsdebatten ud fra folkeoplysnings værdier. I 2016 nedlagde vi Facebook-siden Folkeoplysning for Flygtninge, og tog de første skridt til at styrke siden "Folkeoplysningen".

Med udgangen af 2017 trak vi os ud af samarbejdet med det tværeuropæiske webmagasin Elm (European Lifelong learning Magazine). Det skete ud fra en samlet vurdering af vores økonomiske og arbejdsmæssige indsats og udbredelsen og fremdriften i Elm.

11. Råd og nævn

DFS udpeger, indstiller eller foreslår repræsentanter for enten offentligheden, civilsamfundet, folkeoplysningen eller DFS i en række råd, nævn og udvalg. Disse pladser giver mulighed for at udøve interessevaretagelse, øge folkeoplysnings synlighed og fremme de folkeoplysende værdier i en række sammenhænge. DFS har haft fokus på at klæde repræsentanterne på til opgaven. I 2017 har vi måtte gentænke måden at gøre det på, da interessen for det årlige møde

var vigende. Derfor besluttede bestyrelsen at knytte repræsentanterne tættere til bestyrelsen ved på skift at invitere repræsentanterne til drøftelse af deres hverv. Ultimo 2017 drøftede bestyrelsen således arbejdet i hhv. Pressenævnet, VEU-rådet og Bibeskæftigelsesnævnet med de pågældende repræsentanter.

12. Høringer

DFS er høringspart i forhold til lovgivning mv. på en lang række områder, primært på Kulturministeriets og Undervisningsministeriets ressortområder. Men en målrettet indsats for at blive høringspart på bredere samfundsrelaterede emner betyder, at vi også modtager forslag i høring fra bl.a. Justitsministeriet, Uddannelsesministeriet og Integrationsministeriet.

De høringssvar, som DFS afgiver, koordineres med relevante medlemsorganisationer. Princippet er, at DFS gerne afgiver høringssvar, men undgår at afgive svar i modstrid med medlemsorganisationer. Derfor undlader vi typisk at afgive svar, hvis der ikke kan bringes overensstemmelse mellem medlemsorganisationerne. I 2017 har DFS udarbejdet høringssvar i forbindelse med otte lovforslag, bl.a. vedr. danskuddannelse for voksne udlændinge, ikke-kommercielt tv, forskelsbehandling pga. handicap, efterskoler, frie fagskoler og folkehøjskoler samt udlodningsloven.

13. EAEA

DFS er medlem af European Association for the Education of Adults (EAEA). DFS' formand, Per Paludan Hansen, blev i 2013 første gang valgt som præsident for EAEA, og blev genvalgt på EAEA's generalforsamling i Girona i juni 2017. Der er en tæt kontakt mellem DFS og EAEA. EAEA følger voksenlæringsområdet og politikudviklingen på europæisk plan og videreformidler den til medlemsorganisationerne. EAEA repræsenterer 142 medlemsorganisationer i 44 europæiske lande. DFS er partner i et antal projekter, der ledes af EAEA og finansieres af EU-programmet Erasmus+.

14. Folkbildning Norden

Folkbildning Norden er et nordisk-baltisk netværk af paraplyorganisationer i de enkelte lande. Formandsskabet går på skift mellem landene og netværket mødes en gang om året. I 2017 var Norge formandsland, og mødet blev holdt den 5. maj 2017 på Jönköping Universitet i forlængelse af en nordisk konference. Mø-

det i 2017 omfattede kun de nordiske, og ikke de baltiske organisationer. Hovedtemaet på mødet var det fælles nordiske projekt om flygtninge foruden en runde med nyt fra de forskellige lande.

15. ICAE

DFS er medlem af International Council for Adult Education (ICAE). ICAE har mere end 800 medlemsorganisationer fordelt på mere end 75 lande foruden syv regionale medlemmer (bl.a. EAEA fra Europa). ICAE holder generalforsamling hvert fjerde år, senest i Montreal i 2015.

16. Internationale gæster

Med jævne mellemrum får DFS henvendelser fra udlandet om besøg hos DFS. I 2017 har vi haft besøg af delegationer fra hhv. Kroatien, Østrig og Holland. DFS formidlede besøg af delegationerne hos flere medlemsorganisationer.

V. Medlemsservice

1. Medlemsorganisationer og associerede medlemmer

Antallet af medlemsorganisationer i DFS har i 2017 været uændret, på 35. I 2017 trådte Dansk Amatør Musik og Musisk Oplysnings Forbund ud. Kulturelle Samråd, som var fuldgældigt medlem til og med 2016, blev associeret medlem i 2017.

2. DFS Læring

DFS Læring er den samlede betegnelse for DFS' udbud af læringsaktiviteter til vores medlemmer, dvs. konferencer, kurser, læringsmaterialer og faglige netværk. I 2017 har vi udbudt tre nye aktiviteter under DFS Læring, idet vi har etableret to nye netværk samt udbudt et fundraisingkursus. Til gengæld har vi lukket konsulentnetværket, grundet manglende aktivitet og efterspørgsel.

Årsmøde

Årsmødet blev afholdt den 20. april på Bings Conferencecenter, København, i forlængelse af DFS' repræsentantskabsmøde samme sted. Temaet for årsmødet var frihed og blandt oplægsholderne var undervisningsminister Merete Riisager samt Jacob Mchangama, direktør i tænketanken Justitia. Der deltog i alt 85 personer i årsmødet.

Medlemskonference

Dannelse og dokumentation var overskriften for årets medlemskonference,

der igen var tilbage i vante rammer på Kollekolle Conferencecenter. Programmet lagde i høj grad op til dialog og udveksling af synspunkter mellem deltagerne, som også fik faglige og holdningsmæssige input fra bl.a. Stefan Hermann, rektor på professionshøjskolen Metropol, Leif Olsen, seniorforsker på VIVE, Susanne Docherty, centerchef i Helsingør Kommune og Maja Piilgaard, forskningsleder hos IDAN/VIFO. I alt deltog 69 personer og evalueringen viste en meget høj grad af tilfredshed med både program, indhold og netværksdannelse.

Fundraisingkursus

Evalueringen af DFS' interne puljer ultimo 2016 viste et ønske om kursustilbud til styrkelse af medlemsorganisationernes kompetencer i fundraising. Derfor udbød DFS i august måned 2017 et dagskursus i fundraising med en ekstern underviser samt DFS' puljeteam. Kurset blev efter få dages udbud fyldt op, hvorfor vi dublerede kurset dagen efter. I alt deltog 35 personer fordelt på 20 medlemsorganisationer, og tilfredshedscoren var meget høj.

Kurset blev i 2017 udbudt omkostningsfrit for deltagerne. Evalueringerne tyder på, at det har været en væsentlig forudsætning for at kunne deltage - i hvert fald for de mindre organisationer.

Folkeoplysningens Grundkursus (FGK)

DFS udviklede i tæt samarbejde med de fem store oplysningsforbund i 2014-16 et grundkursus for folkeoplysere, primært aftenskolelærere. Projektet blev støttet af Kulturministeriet.

Aktiviteten i forbundene i 2017 har været meget begrænset. Der har i 2017 været afholdt 5 FGK-kurser (et hos DOF, fire hos FOF), med i alt 47 deltagere. Indsatsen med at få kurserne udbudt har været højt prioriteret i alle oplysningsforbund, men konklusionen er, at efterspørgslen er meget begrænset, hvorfor flere forsøger sig med at anvende og tilpasse de udvikle materialer i de øvrige tilbud, man har til organisationens undervisere m.fl. De udviklede materialer, herunder en film og to kompendier om folkeoplysningens historie, værdier og pædagogik, er indtil videre tilgængelige via dfs.dk, og projektet er fra DFS' side afsluttet.

Netværk og faglige fora

DFS har en række netværk, som faciliteres af DFS' sekretariat. Netværkene er åbne for alle DFS' medlemmer og

enten gratis eller med meget begrænset betaling.

Folkeoplysningens Kommunikationsnetværk (FoKo) er et tilbud til ansatte i medlemsorganisationer og associerede medlemmer, der arbejder med kommunikation. FoKo har et årsprogram på fire møder med fagligt oplæg og kollegial sparring. 16 personer var tilmeldt 2017-programmet, der havde følgende emner på dagsordenen: Videoproduktion, markedsføring på sociale medier, Google Analytics og kommunikation for NGO'er.

Sekretariatsledernetværket er et ledelsesfagligt forum for personer i DFS' medlemsorganisationer, som sidder i en sekretariatsledelsesfunktion. 20 personer er en del af netværket. Netværket fungerer som et personligt netværk, hvor medlemmerne bruger hinanden til sparring og deling af erfaringer. Det foregår både uden for møder og på netværksmøder. I 2017 blev der holdt tre netværksmøder med temaer inden for organisk ledelse og forandringsledelse, disruption og persondataforordningen. Møderne holdes på skift hos deltagerne, så vi også lærer hinandens organisationer at kende.

Strategisk Forum består af formænd og sekretariatsledere i DFS' medlemsorganisationer. Aktiviteten blev intensiveret i 2017 med tre møder. Det er sket som et led i DFS' nye strategi om at styrke samarbejdet mellem medlemsorganisationerne. På møderne drøftes større strategiske emner for folkeoplysningen. I 2017 har temaerne været DFS' nye strategi, interessevaretagelse og civilsamfundet.

Dokumentationsnetværket blev etableret i slutningen af 2017. Det er et tilbud til personer, der arbejder med dokumentation, undersøgelser og analyser i medlemsorganisationerne. I netværket deles erfaringer, viden og sparring til, hvordan der bedst arbejdes med dokumentation i folkeoplysende regi. 13 medlemsorganisationer er tilmeldt netværket ved udgangen af 2017.

Læs om de øvrige netværk i de relevante afsnit:

Folkeoplysning for Flygtninge (Afsnit III.1)

Sundhedsnetværket (Afsnit III/2)

Kontaktudvalget (Afsnit IV/7)

Brobygningsnetværket (Afsnit IV/2)

3. Projekter

Foruden de projekter, der er omtalt i afsnit III, har DFS i perioden arbejdet med følgende projekter:

Kvalitetsudvikling i folkeoplysningen. Projektgruppen har arbejdet med at udvælge og beskrive kvalitetsparametre med tilhørende kvalitetsaspekter. Udgangspunktet for beskrivelserne af parametrene er folkeoplysende værdier som demokrati, mangfoldighed, fællesskab og frihed. De seks kvalitetsparametre danner grundlag for et selvevalueringsredskab, som kan bruges til at arbejde med udvikling af kvalitet i både i det folkeoplysende foreningsarbejde og i de forskellige skoleformer. Projektets forskellige dele, parametre, 'tegn på kvalitet' og redskabet, er løbende blevet testet lokalt og justeret til.

Ud over arbejdet med kvalitetsparametre og redskabet har projektet også indsamlet gode eksempler på, hvordan der arbejdes med de forskellige kvalitetsparametre rundt omkring i lokale folkeoplysende foreninger og skoleformer. I projektet deltager 12 af DFS' medlemsorganisationer. EVA, Danmarks Evalueringsinstitut, er tilknyttet projektet og bidrager løbende med sparring og rådgivning. Projektet afsluttes i første kvartal af 2018.

Life Skills for Europe. Projektet er et to-årigt europæisk Erasmus+ projekt. Projektet har bl.a. defineret livskompetencebegrebet og synliggjort fordele ved at inddrage livskompetencer i voksenlæring i Europa. Der er blevet indsamlet undervisningsforløb og konkrete redskaber, der fokuserer på udvikling af deltageres livskompetencer.

Projektet har påbegyndt arbejdet med at udvikle en fleksibel undervisningsramme for, hvordan man kan arbejde med de forskellige typer af kompetencer. Projektet definerer livskompetencer som demokratiske, økonomiske, sociale, personlige, digitale, sundheds- og bæredygtighedskompetencer og grundlæggende færdigheder inden for læsning, skrivning og matematik.

Desuden skal projektet udarbejde et redskab til interessevaretagelse, som skal kunne bruges til at sætte livskompetencer på dagsordenen på regionalt, nationalt og europæisk niveau.

EAEA er projektleder og derudover deltager også Slovenian Institute for Adult Education, Dafni Kek (Grækenland) og Learning & Work Institute (England).

Voksen Pædagogisk Forum. Dette er et tværsektorielt netværk for organisationer, der beskæftiger sig med voksenlæring. DFS er med i netværket, som koordineres af NVL, Nordisk Netværk for Voksnes Læring. Ambitionen er at skabe en platform for udveksling af erfaring, viden, ideer om voksenpædagogik og -uddannelse.

Den årlige konference løb af stablen i maj under titlen "Læring i praksis" på UCL i Odense. DFS organiserede en workshop om udviklingen af et alternativt effektmålingssystem, hvor fokus er at undersøge den pædagogiske metode, og hvordan den kan forbedres.

4. DFS-Puljer

Medlemmer af DFS kan søge om støtte fra tre forskellige puljer:

- Støttepulje til folkeoplysning
  - Udviklingspulje til folkeoplysning
  - Udviklingspulje til lokal folkeoplysning
- Sekretariatet vurderer ansøgningerne efter bestyrelsens kriterier. På den baggrund beslutter sekretariatet, hvilke ansøgninger der kan imødekommes og hvor stort et tilskud der kan gives. Sekretariatets beslutning godkendes af et udvalg under bestyrelsen. Evt. klager over sekretariatets eller udvalgets beslutninger behandles af bestyrelsen.
- Støttepuljen til folkeoplysning er en pulje, hvor der kan søges om tilskud til drift, ordinær aktivitet, uddannelse etc. Målgruppen er "økonomisk trængende" medlemsorganisationer. Der kan max. bevilges 35.000 kr. pr. ansøger. Puljen var i 2017 på 276.646 kr. Der blev uddelt i alt 210.000 kr. til 6 ansøgere. Restbeløbet er overført til 2018.
  - Udviklingspulje til folkeoplysning var i 2017 på 839.020 kr. Der kom i alt 14 ansøgninger, og der blev givet 9 bevillinger på i alt 838.703 kr. Restbeløbet er overført til 2018.
  - Udviklingspulje til lokal folkeoplysning er finansieret af en bevilling fra Kulturministeriet på 800.000 kr. DFS fik i 2017 i alt 15 ansøgninger, og der blev givet 9 bevillinger på i alt 776.000 kr. Kulturministeriet ændrer fra 2018 reglerne for den ministerielle udviklingspulje, så ikke blot DFS' medlemsorganisationer kan ansøge puljen. Fremover vil alle folkeoplysende foreninger kunne søge. Der er samtidigt kommet nye regler for afrapportering og regnskab. Disse regler vil også gælde for bevillinger givet i 2017.

5. Puljeadministration for Folketinget

DFS fik i foråret 2016 af Folketingets

Præsidium til opgave at administrere og fordele midler for to puljer til folkeoplysende aktiviteter i 2017 om hhv. markeringen af 100-året for salget af Dansk-Vestindien og for Fejringen af 500-året for Reformationen. I 2016 blev midlerne tildelt ansøgerne, og i 2017 har opgaven primært bestået i administrativt at afregne de indsendte regnskaber og rapporter. I 2018 afrapporteres puljerne til Folketingets præsidium.

6. IT

Som de foregående mange år tilbød DFS også i 2017 at hoste hjemmesider og e-mail for medlemsorganisationerne. DFS har også hjulpet organisationerne med rådgivning om IT og tilbudt en hjemmesideløsning baseret på Umbraco CMS. DFS har hjulpet flere medlemsorganisationer med at få software donationer gennem TechSoup Danmark. I slutningen af 2017 har DFS fået gennemgået organisationens it af et eksternt it-firma og besluttet at gennemføre en omfattende modernisering, der også vil komme medlemsorganisationerne til gode.

7. Medie-abonnementer

DFS tilbyder medlemsorganisationer at indgå i vores abonnement på medieovervågningstjenesten Infomedia. Ved årsskiftet gjorde to medlemsorganisationer brug af dette tilbud.

DFS tilbyder også medlemsorganisationerne at indgå i et kollektivt abonnement på en eller flere af Altingets tema-portaler. Da kontrakten blev fornyet i november 2016, valgte syv medlemsorganisationer at gøre brug af tilbuddet.

8. Medlemsrundtur

Med det formål at drøfte fælles udfordringer og udviklingsmulighederne og få en bedre fornemmelse af medlemsorganisationernes behov påbegyndte DFS' formandskab og sekretariatsleder i 2014 en tur rundt til medlemsorganisationerne. I 2017 har møderækken ligget lidt stille, og der har kun været to møder, hos hhv. Coop og Kulturhusene i Danmark. Dermed har der været holdt møder med i alt 22 af DFS' 35 medlemsorganisationer.

Frivillige foreninger, bl.a. mange af DFS' medlemsorganisationer, kan nu få software donationer fra Techsoup. DFS hjælper med det praktiske.

VI. Ressourcer

1. Konsolidering af økonomien

Hovedparten af DFS' finansiering kommer fra udlodningsmidlerne. Der til kommer midler fra Finansloven og kontingentbetalinger fra medlemsorganisationerne. Derudover har DFS over en femårig periode fulgt en strategi med det mål gradvist at øge den eksterne finansiering. Det er sket med projekter finansieret af europæiske, nordiske og danske puljemidler og gennem rekvirerede opgaver, primært administration af puljer for bl.a. Folketinget.

Målet var at nå en balance på driftsregnskabet i 2016 og derefter konsolidere økonomien på det niveau med nogle forholdsvise faste finansieringskilder. Det er lykkedes.

Finansloven for 2018 indebærer en omlægning af DFS-finansiering fra Kulturministeriet, så driftsbevillingen øges og muligheden for projektmidler fjernes. Det skaber bedre mulighed for en konsolidering af økonomien.

2. Tilpasning af sekretariatets kompetencer til strategiens prioriteringer

Den nye strategi 2017-2019 indeholder en målsætning om at styrke interessevaretagelsen i bred forstand, dvs. både den klassiske interessevaretagelse over for beslutningstagere og den mere indirekte overfor samarbejdspartnere, vidensmiljøer, medier mv. Derfor har der i 2017 været fokus på at styrke sekretariatet i forhold til interessevaretagelse. Det gøres ved at tænke interessevaretagelse ind i alle aktiviteter, hvilket er sket på et internt kursus for medarbejderne i august 2017. Derudover har interessevaretagelsesaktiviteterne fået tilført medarbejderressourcer i form af en projektansættelse inden for kommunikation og ved at allokere størstedelen af studentermedhjælperens tid til interessevaretagelse.

3. Persondataforordningen

Den 25. maj 2018 træder en EU forordning – Persondataforordningen – i kraft i alle medlemslande. Justitsministeriet er i færd med at implementere forordningen i dansk lovgivning, og der kommer løbende vejledninger. De nye regler for beskyttelse af persondata får stor betydning for alle foreninger, virksomheder, institutioner og andre organisationer. Derfor også både for DFS og medlemsorganisationerne.

I 2017 har DFS fulgt myndighedernes

arbejde og sat sig ind i de nødvendige vejledninger. Gennem en af DFS' gode samarbejdspartnere, ISOBRØ, har vi fået mulighed for at tilbyde medlemsorganisationerne to gratis informationsmøder. Et blev holdt i foråret 2017 og et andet i efteråret. DFS har ikke selv den juridiske ekspertise til at vejlede og rådgive medlemsorganisationerne konkret, men vil etablere et erfaringsnetværk for medlemsorganisationerne og formidle materiale, vejledninger og redskaber, vi mener kan være til nytte for en folkeoplysende organisation.

4. FinALE

FinALE (Financing Adult Learning in Europe) er et projekt med samarbejdspartnere fra Portugal, Belgien, Østrig, Irland, UK og Tyskland foruden Danmark. Projektet ledes af EAEA og finansieres af Erasmus+. Projektet løber i perioden 2016-2017 (inkl.), men er forlænget med 3 mdr. Projektets formål er at komme med anbefalinger vedr. finansieringsmodeller inden for voksenlæringssektoren.

5. Bestyrelsen

På repræsentantskabsmødet i april 2017 blev Per Paludan Hansen genvalgt som formand og følgende blev valgt til bestyrelsen: Marlene Berth Nielsen, Randi Jensen, Vibeke Sonntag Larsen og Flemming Jørgensen. Bestyrelsen konstituerede sig med Henrik Christensen som næstformand.

Bestyrelsen har i årets løb holdt seks ordinære bestyrelsesmøder. Væsentlige temaer på møderne har været regeringens arbejde med en reform af de forberedende tilbud til unge, projektet Kvalitetsudvikling i folkeoplysningen, konsolidering af DFS' økonomi, samarbejde mellem biblioteker og folkeoplysningen, begrebet livskompetencer og Folkeoplysning for Flygtninge.

Bestyrelsen foretog desuden en studietur med strategiseminar til Dublin, Irland, sammen med sekretariatet. Studieturen indeholdt bl.a. et besøg hos DFS' irske søsterorganisation AONTAS.

6. Sekretariatet

Sekretariatet planlægger sit arbejde på to årlige medarbejdermøder og et ugentligt kontormøde. Arbejdet med årets handlingsplan blev skudt i gang på et medarbejderseminar den 23. januar i DFS' eget mødelokale. Den 21.-22. august blev der holdt et længere medarbejderseminar med fokus på interessevaretagelse, projektarbejde og den

---

personlige arbejdsplanlægning. En stor del af sekretariatet deltog desuden i Folkemødet på Bornholm i juni, og konsulenterne deltog i bestyrelsens strategiseminar og studietur til Dublin 8.-10. november.

I april stoppede DFS' sekretær. Hun blev afløst af en ny konsulent.

DFS' mangeårige it-konsulent opsagde sin stilling i efteråret og blev i november afløst af en ny it-konsulent.

Det faste personale på sekretariatet har i 2017 være udvidet med to studentermedhjælpere, der har bidraget til arbejdet med Kvalitetsudvikling i folkeoplysningen og Folkeoplysning for Flygtninge. Desuden har vi fået forstærkning af en kommunikationskonsulent, der først var ansat i en løntilskudsstilling og derefter forlænget i en projektstilling. Vi har ansat en ny fast studentermedhjælper til erstatning for den hidtidige.

2. Bestyrelsen, interne netværk og fora

Bestyrelsen

Formand Per Paludan Hansen,
LOF
- valgperiode: 2017-2019

Troels Børring
Efterskoleforeningen
- valgperiode 2016-2018

Vibeke Sonntag Larsen
Kulturhusene i Danmark
- valgperiode: 2017-2019

Randi Jensen,
Daghøjskoleforeningen
- valgperiode: 2017-2019

John Meinert Jacobsen,
AOF
- valgperiode 2016-2018

Ejnar Bo Pedersen
Ungdomsskoleforeningen
- valgperiode: 2016-2018

Henrik Christensen
DOF
- valgperiode 2016-2018

Flemming Jørgensen,
COOP
- valgperiode: 2017-2019

Marlene Berth Nielsen,
Fora
- valgperiode: 2017-2019

Anders Hind,
DATS
- valgperiode: 2016-2018

Helle H. Bjerregård,
Medarbejderrepræsentant

Trine Bendix Knudsen,
Bestyrelsens sekretær

Interne netværk og fora

Brobygningsnetværket

Et netværk for folkeoplysningens udbydere af læringsaktiviteter for unge i overgangen fra grundskole til uddannelse og job.

Der er 10 medlemmer i netværket.

Koordinator:

Stine Hohwü-Christensen, DFS

Dokumentationsnetværket

Netværk for medlemsorganisationer der arbejder med dokumentation og analyse. Består af 13 medlemmer.

Koordinator:

Celia Skaarup, DFS

Folkeoplysning for flygtninge

Initiativet Folkeoplysning for Flygtninge indeholdt et netværk af de 24 medlemsorganisationer, der har været en del af initiativet. Netværket har arbejdet med videndeling og fælles initiativer.

Koordinator:

Trine Bendix.

Folkeoplysningens

Kommunikationsnetværk (FoKo)

16 informations- og kommunikationsansvarlige fra 15 medlems- og partnerskabsorganisationer var ved årsskiftet tilsluttet netværket.

Arbejdsudvalg:

Martin Thirstrup Hansen, DOF

Lasse Kjær, Frie Fagskoler

Louise Albers, Fora

Koordinator:

Michael Voss, DFS

Konsulentnetværket

Konsulentnetværket er et forum for konsulenter og andre med tilsvarende funktion, der arbejder med foreningsudvikling, uddannelse, rekruttering og fastholdelse af frivillige, bestyrelsesrådgivning m.m. Netværket blev startet i 2014 med 15 medlemmer. Netværket har været hvilende i 2016 og 2017 og er nu nedlagt.

Koordinator:

Helle H. Bjerregaard, DFS.

Kontaktudvalget vedr. FVU, OBU og SPUV

Et forum for koordination af interessevaretagelse overfor myndigheder og andre FVU-, OBU- og SPUV-interessenter. Tovholder: Randi Jensen, Daghøjskoleforeningen

Der er 11 medlemmer i Udvalget. Enkelte af disse er praktikere fra de deltagende medlemsorganisationer.

Koordinator:

Stine Hohwü-Christensen, DFS

Realkompetenceforum

Består af repræsentanter fra de medlemsorganisationer, der har interesse for feltet. Dette forum er pt. hvilende.

Koordinator:

Stine Hohwü-Christensen, DFS

Sekretariatsledernetværk

Netværket er et forum for sekretariatsledere o.lign. i DFS' medlemsorganisationer.

Formålet er at skabe netværk og gensidig erfaringsudveksling og kompetenceudvikling inden for ledelse.

Netværket blev startet i 2014 og har ved udgangen af året 18 medlemmer fra medlemsorganisationerne. Der optages løbende nye medlemmer. Netværket mødes

2-4 gange om året.

Koordinator:

Trine Bendix Knudsen, DFS

Strategisk Forum

Alle medlemsorganisationers formænd og sekretariatsledere. Forummet mødes typisk én gang om året for at drøfte større strategiske spørgsmål for de folkeoplysende organisationer.

Koordinator:

Trine Bendix Knudsen, DFS

Sundhedsnetværket

Ad hoc netværk 2017-18 for medlemmer der arbejder med sundhed. Består af 11 medlemmer.

Koordinator:

Helle H. Bjerregaard, DFS

Læs mere om ovenstående netværk og fora på:

<http://www.dfs.dk/medlemstilbud/dfslatering/faglige-fora/>

3. Beretninger fra råd, nævn og udvalg

Fælles mandat for folkeoplysnings-repræsentanter i råd, nævn, udvalg, bestyrelser og repræsentantskaber

Dansk Folkeoplysnings Samråd (DFS) foreslår, indstiller eller udpeger repræsentanter til en lang række organer: råd, nævn, udvalg, bestyrelser og repræsentantskaber. Der er tale om meget forskellige organer, som opererer på vidt forskellige felter.

Nogle repræsentanter sidder som egentlige organisationsrepræsentanter for DFS, men andre er valgt eller udpeget som repræsentanter for folkeoplysningen mere generelt eller som repræsentanter for hele offentligheden. Nogle er personligt udpegede mens andre sidder der i kraft af deres job. Fælles for alle repræsentanter er dog, at de hver især repræsenterer noget mere end sin egen person.

Når DFS og folkeoplysningen bliver bedt om at finde sådanne repræsentanter skyldes det den rolle folkeoplysningen traditionelt spiller i vores demokratiske samfund. Den aktive deltagelse i det demokratiske samfundsliv forudsætter en aktiv og demokratisk dannet befolkning. Folkeoplysning er befolkningens aktive dannelse af sig selv og hinanden. I Danmark hænger demokrati og folkeoplysning uløseligt sammen. Folkeoplysningsrepræsentanter er derfor folkets - medborgerens - repræsentanter, mens de andre repræsentanter i et organ typisk er fagfolk. Det er med stolthed, men også med ydmyghed at vi påtager os den svære opgave.

Repræsentanterne sidder med et ansvar for at tale på vegne af medborgeren og med en mulighed for at bidrage med en folkeoplysningspolitisk synsvinkel. De er repræsentanter for civilsamfundet og dermed civilsamfundets talerør i de forskellige sammenhænge.

DFS ønsker med dette fælles mandat at give et grundlag for repræsentanternes arbejde i de forskellige organer, hvor DFS på en eller anden måde er involveret i udpegningen eller beskikkelsen. Det fælles mandat kan suppleres af et specifikt mandat for det enkelte organ. Formålet med mandatet er at understøtte og styrke udførelsen af det hver den enkelte repræsentant er valgt til,

men også at fremme folkeoplysningens demokratiske værdier gennem repræsentanterne.

Medborgerens ambassadør

Den vigtigste opgave for en folkeoplysnings-repræsentant er således at være medborgerens ambassadør eller vagthund. Det skal ikke forstås sådan, at man skal tage en enkelt persons parti i en evt. konkret sag, idet der sagtens kan opstå konflikter mellem en enkelt person og medborgeren generelt betragtet. Medborgeren skal forstås som fællesskabet af borgere overfor "systemet", dvs. overfor myndigheder eller andre magtfulde organisationer, virksomheder eller institutioner. Folkeoplysnings-repræsentanten skal sætte sig i medborgerens sted og holde øje med steder, hvor magten forsøger at sætte sig igennem.

Demokratiets og foreningernes vogter

Fællesskabet af borgere kan forstås som civilsamfundet. Folkeoplysnings-repræsentanten er civilsamfundets talerør i det pågældende organ. Den demokratiske organisering af civilsamfundet sker i foreninger. Derfor bliver folkeoplysnings-repræsentanten også en beskytter af det foreningsliv, der taler på vegne af et fællesskab. Folkeoplysnings-repræsentanten bliver en vogter for demokratiet.

Sikre adgang til relevante oplysninger

Som folkeoplysnings-repræsentant er det en vigtig opgave at stå for åbenhed og gennemskuelighed som en del af demokratiet. En konkret opgave kan være at sikre en adgang til relevante oplysninger for borgeren. Relevant viden skal formidles lettilgængeligt på en enkel og forståelig måde.

Den folkeoplysende synsvinkel

Som folkeoplysnings-repræsentant er det relevant også at rejse synspunkter af holdningsmæssig art. Der er ikke tale om partipolitiske synspunkter, men synspunkter, der tager sit udspring i den folkeoplysende tradition og de folkeoplysende værdier, som handler om demokrati, frihed, mangfoldighed og fællesskab. Det kan være vanskeligt at fastlægge præcist på skrift og må i

---

stedet udvikles i den levende samtale mellem folkeoplysnings-repræsentanterne og deres respektive folkeoplysende baglande, dvs. DFS og egne organisationer og blandt folkeoplysnings-repræsentanterne indbyrdes. Når DFS udpeger, indstiller eller foreslår en repræsentant sker det også på baggrund af vedkommendes indsigt i de folkeoplysende værdier. Sidder man som repræsentant for DFS eller for folkeoplysningen specifikt, repræsenterer man også de folkeoplysende organisationers interesser. Det kan være værdimæssige interesser, det kan være økonomiske i forhold til finansiering af sektoren eller politiske i form af indflydelse.

At kæmpe med oprejst pande

I flere organer sidder folkeoplysnings-repræsentanten som læggperson overfor professionelle og fagfolk. Det kræver både en meget grundig forberedelse og en frimodighed i opgavevaretagelsen. Det kan kræve sin mand eller kvinde at gå imod sagkundskaben i en sag af hensynet til borgeren eller demokratiet. Man skal måske kræve flere informationer eller yderligere forklaring eller belysning af emner der måske er kendt stof for de øvrige, men fremmed stof for folkeoplysnings-repræsentanten. Det er en opgave i sig selv ikke at give op!

Forberedelse, saglighed og ordentlighed

Grundig forberedelse, saglighed og ordentlighed er afgørende for arbejdet som repræsentant. Det skaber respekt og lydhørhed og derfor bedre mulighed for at udfylde rollen som repræsentant. Grundig forberedelse og saglighed handler om at sætte sig ind i kommissoriet og/eller forretningsordenen samt evt. lovgivning på området; at interessere sig for hele området og ikke kun det, der vedrører en selv; at kunne dokumentere påstande.

Ordentligheden handler især om at følge nogle etiske spilleregler som at respektere, at det er formanden, der tegner råd, nævn og udvalg, ikke de enkelte medlemmer; at man ikke citerer de andre medlemmers udsagn udenfor møderne; at respektere forvaltningslovens habilitets- og tavshedspligt bestemmelser; at have kontakt til andre DFS medlemsorganisationer, hvis der er noget, der vedrører dem; at tale positivt om andre interessenters aktiviteter.

Ved seminarielærer
Laust Riis-Søndergaard,
Den Frie Lærerskole

Bibeskæftigelsesnævnet

Efter retsplejelovens §§ 47-47f er der oprettet et Bibeskæftigelsesnævn, der bl.a. varetager den generelle administration af dommeres bibeskæftigelse. Nævnet består af 7 medlemmer, heraf 2 repræsentanter for offentligheden. Beskikkelse af disse sker efter indstilling til justitsministeren fra henholdsvis Dansk Folkeoplysnings Samråd og Rektorkollegiet. Der skal samtidig beskikkes suppleanter for disse. Beskikkelse sker for en periode på 6 år, og genudpegnning kan ikke finde sted.

I perioden 1.januar 2017-31.december 2017, har der været afholdt 2 hel-dagsmøder i marts og december og 6 halvdagsmøder til skriftlig behandling af sager i januar, april, juni, oktober og november 2017.

Interesserede kan læse om sagerne og afgørelserne i Årsrapporten, som udkommer hvert år i april, og er tilgængelig på : www.domstol.dk/Bibeskæftigelsesnaevnet

Beskikkelsen af undertegnede i Bibeskæftigelsesnævnet efter indstilling fra Dansk Folkeoplysningssamråd, blev afsluttet i januar 2018. Der er så gået 6 år, hvilket er den periode man max. kan været beskikket. Kaj Andersen har i hele perioden været suppleant i nævnet. Beskikkelsesperioden er så lang, at man kan nå at få opbygget et godt kendskab til Bibeskæftigelsesnævnets behandling af de fortrolige sager og til Danmarks Domstole i det hele taget. I Beskikkelsesperioden har jeg forsøgt at holde kontakten til Dansk Folkeoplysnings Samråd og forpligtede mig på det fælles mandat, som repræsentanter i nævn og udvalg kan identificere sig med. Dokumentet med det fælles mandat er et godt og perspektivrigt sigte, at blive sendt i byen med. Som offentlighedsrepræsentanter i råd, udvalg og nævn, repræsenterer man civilsamfundet- og altså mere end blot en selv. Det er af stor værdi at styrke civilsamfundet på alle leder. Dvs., at fremføre holdninger og synspunkter, der udspringer af den folkeoplysende tradition, der bl.a., handler om myndighed, medansvar og demokrati. I et højt specialiseret samfund kan sagkundskaben nemt sætte sig på sproget, magten og æren, så lægfolk blot kan tage tingene til efterretning og efterhånden blive

fremmedgjort i sin egen virkelighed. At undgå denne udviklingstendens, må have stor opmærksomhed og prioritet i det folkeoplysende arbejde.

Det er stadigvæk muligt for DFS at udvikle det fælles mandat og prioritere at støtte repræsentanterne for civilsamfundet yderligere i deres arbejde.

Tak for DFS indstilling til beskikkelse af undertegnede som medlem af Bibeskæftigelsesnævnet i perioden.

Ved direktør
Otto Juhl Nielsen,
FOF

Danmarks Evalueringsinstitut, EVA

Danmarks Evalueringsinstitut EVA's repræsentantskab nedsættes af EVA's bestyrelse for en 3-årig periode. Som repræsentant for voksenuddannelses- og folkeoplysningsområdet indstilles 1 kvinde og 1 mand af DFS i fællesskab med Daghøjskoleforeningen og Oplysningsforbundenes Fællesråd. Repræsentantskabet består af 36 medlemmer fra områder i det danske dagtilbuds-, skole- og uddannelsessystem. Repræsentantskabet har med sine tre årlige møder til opgave at komme med input til EVA's bestyrelse til institutionens årlige prioriteringer, fokus og handlingsplan.

EVA prioriterer i disse år på voksen- og efteruddannelsesområdet tiltag relateret til arbejdsmarkedet og voksne med svage basale færdigheder. Specifik for 2018 er det videregående VEU, AMU og ufaglærtes kompetenceudvikling, Kvalitet i undervisningen og motivation.

EVA's handlingsplan omhandler primært de store områder, dagtilbud for børn, grundskole, ungdomsuddannelse, videregående uddannelse og hertil EVA's tværgående emner og fortløbende projekter og internationale netværk.

På voksen- og efteruddannelsesområdet udgør DFS' interesser en mindre del af EVAs prioriteringer. Hertil skal lægges, at voksen- og efteruddannelsesområdet er en indeholdt mindre del af EVAs tværgående temaer og fortløbende projekter. Udover den uddannelsespolitiske interesse i EVAs prioriteringer og handlingsplan har DFS' med EVA identificeret et kvalitetsprojekt i folkeoplysningen. Se EVA's årsberetning på www.eva.dk. EVA er i 2018 en af de statslige arbejdspladser der udflyttes og flytter til Holbæk

Ved sekretariatsleder
Trine Bendix,
DFS

Den danske UNESCO-nationalkommission

I henhold til bekendtgørelse nr. 1088 af 14. november 2005 om statutter for Den danske UNESCO-nationalkommission beskikker undervisningsministeren 7 medlemmer med interesse i UNESCOs virksomhed, herunder 1 repræsentant for folkeligt oplysningsarbejde. Dansk Folkeoplysnings Samråd inviteres til at pege på en kvinde og en mand, hvorefter undervisningsministeren beskikker den ene. Beskikkelsesperioden er 4 år.

UNESCOs formål er at fremme fred og sikkerhed i Verden gennem nationers samarbejde om uddannelse, videnskab, kultur og information (de fire mandatområder). Folkeoplysningen er repræsenteret her, fordi vi har en naturlig plads i det felt.

Som repræsentant for folkeoplysningen er det min primære rolle at synliggøre folkeoplysningen og bidrage med det, vi i det fælles mandat for alle repræsentanter kalder "den folkeoplysende synsvinkel".

Nationalkommissionen arbejder med mange forskellige aktiviteter, der spænder sig over det meget brede felt, som mandatområderne dækker. Foruden fire ordinære møder i nationalkommissionen

har der været en lang række meget forskellige arrangementer i forbindelse med aktiviteterne. Som medlem af kommissionen må jeg prioritere og mit fokus har de senere år været på at få danske byer med i det globale netværk af 'Learning Cities'. Det lykkedes i 2016 at få Sønderborg med i netværket og i 2017 har der været fokus på at skabe interesse hos flere byer. Jeg sidder desuden i styregruppen for det såkaldte ASP-netværket, som er et netværk af UNESCO-skoler i Danmark.

Ved generalsekretær
Niels Glahn,
Folkehøjskolernes Forening

Den Uafhængige Politiklagemyndighed

Politiklagerådets medlemmer beskikkes af justitsministeren for 4 år ad gangen. Blandt medlemmerne er to repræsentanter for offentligheden. Den ene indstilles af DFS.

Politiklagerådet er Den Uafhængige Politiklagemyndigheds øverste ledelse og har det overordnede ansvar for myndighedens virksomhed. Politiklagerådet har bl.a. til opgave at fastlægge det principielle grundlag, som selve myndigheden træffer sine afgørelser på. Dette gør Rådet ved at træffe afgørelse i en række konkrete sager, ligesom Rådet hvert år fastsætter en række fokuspunkter for arbejdet. Rådet har i 2017 fortsat arbejdet med at konsolidere og styrke myndighedens uafhængighed og samtidig fortsat haft fokus på, at der skal gælde retssikkerhed for sagens parter; klagerne på den ene side og polititjenestemændene på den anden side.

Politiklagerådet har i 2017 haft særlig fokus på "Borgere, der ringer i nød"; "Diskriminerende adfærd" og "Politiets udrykningskørsel". Særligt har der været sager om borgere, der - når de ringer til alarmcentralen - ikke har fået den nødvendige og respektfulde behandling, som man kan forvente. Rådet har endvidere skulle tage stilling til to meget store sagskomplekser, som skulle videregives til Statsadvokaten; nemlig "Tibet-sagen" og den såkaldte "Anklagersag".

I 2017 modtog Politiklagerådet også en brugertilfredsundersøgelse af Den uafhængige Politiklagemyndighed. Rapporten, der er baseret på spørgeskemaer og interviews af såvel klagerne som politifolk, konkluderer overordnet, at Politiklagemyndigheden overvejende bedømmes som uafhængig, og at politifolkene i store træk er tilfredse med selve den måde, Politiklagemyndighedens undersøgelser foregår på. Overskriften på evalueringsrapporten er - meget rammende - "I FORSTÅELSENS TJENESTE". Det fremgår nemlig også af rapporten, at såvel klagerne som politifolkene mener, at der er visse vanskeligheder med at forstå Politiklagemyndighedens begrundelser for afgørelserne. Det gælder ikke mindst i de sager, der afsluttes uden kritik af politiet under henvisning til, at der er "påstand mod påstand".

Navnlig fordi Politiklagerådet ser det

som en væsentlig opgave at sikre, at tilliden til myndigheden er i top, har Rådet taget arbejdet med udformning af afgørelserne op til overvejelse og revision. Rådet har herunder konstateret, at afgørelserne kvalitetsmæssigt er på et højt niveau og at indholdet afspejler, at det også gælder den undersøgelse, der er grundlaget for afgørelserne. Det arbejde, der er i gang, vil derfor fortsat have fokus på at gøre afgørelserne så forståelige som muligt uden at svække på kravet til højeste faglige kvalitet.

Det er min opfattelse, at jeg som lægrepræsentant i Politiklagerådet er i stand til at fremføre borgernære synspunkter, der medvirker til fastlæggelse af principper og praksis, der kan understøtte en oplevelse af Politiklagemyndigheden som tillidsvækkende og upartisk. Det er dog vigtigt for mig, at jeg også er klar over, at polititjenestemænd også er borgere, der som led i deres arbejde har lov at bruge magtanvendelse for at tjene til opretholdelse af lov og orden i samfundet.

Der er i 2017 indkommet 1.676 sager til myndigheden. En lille stigning, idet der i 2015 indkom 1.545 sager.

Ved Anders Hind,
DATS – landsforeningen for
dramatisk virksomhed

Det Danske Kulturinstitut (DKI)

Det Danske Kulturinstitut er en selv-ejende institution, som hovedsageligt finansieres gennem en statsbevilling via Kulturministeriet samt egenindtægter. DFS udpeger en person til repræsentantskabet. Medlemmer af repræsentantskabet vælges for en periode på 4 år.

Dansk Kulturinstitut har siden 1940 engageret sig i, at skabe gensidig forståelse mennesker i mellem.

Da kunst og kultur er blandt Danmarks vigtigste råvarer, arbejder instituttet for- og med at skabe kendskab til og sympati for danske samfundsværdier. Dette gøres ved, i samarbejde og partnerskaber, at udvikle internationale kultur- og samfundsrelevante events og projekter med henblik på at skabe- og forbedre mellemfolkelig forståelse på tværs af grænser og kulturer.

Instituttet finansieres primært via statsligt tilskud fra tipsmiddelpuljen suppleret med fondsindtægter, projektilskud samt indtægter ifm. gennemførelse af besøgsprogrammer, sprogundervisning foredrag mm.

Udover hovedkontoret i Vartov er der institutkontorer der dækker Benelux/ Tyskland (Brussels), Brasilien (Rio de Janeiro), Kina (Beijing), de tre Baltiske Lande (Riga), Polen (Warszawa) og Rusland (Sankt Petersborg).

I 2017 erstattedes bestyrelsesformand Michael Christiansen af Carsten Haurum Bindslev.

Dette har ikke medført ændringer i hverken opgave portefølje eller på anden måde i organisationen. Dog kan det noteres, at der fortsat udvikles på aktiviteterne i Beijing og ikke mindst, at det efter mange års indsats er lykkedes at åbne mere for udvikling af kommende aktiviteter i Indien. Repræsentantskabsmødet i 2018 vil derfor i høj grad centrere sig om denne udvikling.

Hvis man betragter amatørkulturen (i den mest positive forståelse af begrebet) som en vigtig del af folkeoplysningen vil en fortsat DFS-repræsentation i instituttets Repræsentantskab være naturligt. DFS fællesmandat for repræsentanter i råd og udvalg giver ikke anledning til hverken bekymring eller særlige overvejelser. Som medlem af Kulturinstitutets Repræsentantskab

er der ikke tale om at behandle eksplicitte 'sager'. Forbindelsen mellem de to institutioner skal i højere grad ses og vurderes ud fra de muligheder, der vil kunne skabes for at udvikle samarbejdet omkring kulturformidling og udveksling af konkrete projekter og viden af fælles interesser på tværs af grænser.

Jeg vurderer, som i tidligere afrapporteringer, at der er potentielle muligheder for et mere udbygget og formaliseret samarbejde mellem de to institutioner. Da jeg udtræder af DFS's bestyrelse, efter mange år, og dermed heller ikke fortsat vil være DFS repræsentant i DKI's repræsentantskab, vil jeg tillade mig at anbefale, at DFS opretholder sit medlemskab i DKI's repræsentantskab.

Ved direktør
Otto Juhl Nielsen,
FOF

Dommerudnævnelsesrådet (DUR)

Ifølge retsplejelovens § 43 b består Dommerudnævnelsesrådet af 6 medlemmer, der beskikkes af justitsministeren. En højesteretsdommer (formand), en landsdommer (næstformand), en byretsdommer, en advokat og to offentlighedsrepræsentanter, indstillet af henholdsvis Kommunernes Landsforening og Dansk Folkeoplysnings Samråd. Medlemmerne udpeges for fire år og kan ikke genudpeges. Offentlighedsrepræsentanterne skal være personer, der er engagerede i samfundsforhold og bredt orienterede, og de pågældende skal være i besiddelse af personlig integritet og gennemslagskraft og dermed sikre borgernes stemme i henhold til DUR's formål.

DUR, som Dommerudnævnelsesrådet forkortes, blev oprettet den 1. juli 1999 som led i en større reform af domstolens forhold. Formålet med DUR's etablering var at skabe et organ, som kunne bidrage til at dommerrekrutteringen fik

en bredere basis og således ikke i så høj en grad skulle afspejle den traditionelle vej, hvor dommere har baggrund som dommerfuldmægtige, således at dommerkorpset fra byretter over landsretter til Højesteret kom til at rumme en større erfaringsmæssig bredde. Endvidere var det ønsket, at man skulle opnå en mere åben og gennemsigtig udnævnelsesprocedure. Vægtningen mellem de forskellige hensyn er beskrevet i retsplejelovens paragraf 43. DUR mødes ca. en gang om måneden og en gang om året afholdes et heldagsmøde hos en af domstolene. Rådet tilstræber at nå frem til enighed om indstillingerne. Om det lykkes at skabe en bredere rekruttering af landets dommere afhænger af, om der er velkvalificerede ansøgere med utraditionel baggrund, som søger de opslåede stillinger. Dommerudnævnelsesrådets årsberetning giver hvert år en grundig gennemgang af resultatet af årets udnævnelser og stillingsbesættelser.

Ved formand
Troels Borring
Efterskoleforeningen

Folkeuniversitetsnævnet

I henhold til folkeoplysningsloven anmoder Kulturministeriet hvert 3. år Dansk Folkeoplysnings Samråd om indstilling af en kvinde og en mand med særlig ekspertise i formidling til Folkeuniversitetsnævnet. Kulturministeren udpeger efterfølgende en af de indstillede til Folkeuniversitetsnævnet. I 2015 blev Troels Borring fra Efterskoleforeningen udpeget, og han blev samtidig beskikket som formand for nævnet.

Folkeuniversitetsnævnet har siden 2001 udgjort landsledelsen for Folkeuniversitetet i Danmark. Det består af 13 medlemmer, hvor de 10 repræsenterer Folkeuniversitetets afdelinger og komiteer, mens de 3 udpeges eksternt. Nævnet har ansvaret for Folkeuniversitetets samlede økonomi og for afdelingernes og komiteernes forelæsninger og kurser. Derudover iværksætter Nævnet en række landsdækkende initiativer. Som helhed har Folkeuniversitetet oplevet en række år med fremgang de fleste steder - deltagertallet ligger på godt 145.000 - og der har været fokus på at øge den landsdækkende aktivitet, som er Folkeuniversitetets adelsmærke.

Sideløbende med disse bestræbelser har der imidlertid været intern uro og debat om den rette struktur og politiske linje, i en ikke nødvendigvis særlig homogen organisation bestående af 4 afdelinger placeret i henholdsvis København, Aarhus, Odense og Aalborg samt godt 80 komiteer spredt ud over det øvrige land. Folkeuniversitetet oplevede derfor 2017 som et år præget af opbrud. Kulturminister Mette Bock nedsatte i foråret en arbejdsgruppe, bestående af embedsmænd fra ministeriet og fra Folkeuniversitetet af formand og rektor samt 2 nævnsmedlemmer og lederne af de administrative enheder. DFS havde ligeledes plads i gruppen.

I juni offentliggjorde arbejdsgruppen sin rapport, der anbefalede en gennemgribende strukturændring: Folkeuniversitetsnævnet blev foreslået nedlagt, og Folkeuniversitetet skulle fremover fungere uden en samlende landsledelse. De administrative enheder udvikles til selvejende institutioner, hver især økonomisk og faglig ansvarlige overfor Kulturministeriet.

Forslaget til ny struktur blev taget til følge af ministeren og blev omdrejningspunktet for en lovrevision, hvor Folkeuniversitetets særlige kapitel i Folkeoplysningsloven ændres i overensstemmelse med den nye struktur. Loven kom til 1. behandling i Folketinget i november 2017 og forventes endelig vedtaget i første halvdel af 2018. Strukturændringen træder efter planen i kraft pr. 1. august 2018.

Ændringen kommer altså efter en år-række med strukturelle og politiske problemer i Folkeuniversitetet. Med opgivelsen af et samlet Folkeuniversitet som fundament for det fremtidige arbejde, vil det i fremtiden være op til de enkelte enheder, at profilere sig både lokalt og nationalt. Der ligger nemlig ingen geografisk afgrænsning i den nye lov og bekendtgørelse.

Ved udviklingskonsulent
Helle H. Bjerregård,
DFS

Kulturstyrelsens Fagligt Rådgivende Udvalg for Folkebiblioteker og Pædagogiske Servicecentre - RUF

RUF er nedsat af kulturstyrelsen og udvalgets medlemmer er udpeget for en periode på 4 år. DFS indstiller et medlem til udvalget.

Kulturstyrelsen administrerer udviklingspuljen for folkebiblioteker og pædagogiske læringscentre og har hjemmel i Lov om biblioteksvirksomhed: Lov nr. 340 af 17. maj 2000 § 18. Loven følges op af et årligt beløb på Finansloven. RUF rådgiver styrelsen i forbindelse med udmøntning af puljen.

RUF behandler en gang årligt de indkomne ansøgninger efter indstilling fra Kulturstyrelsen. I ansøgningsrunden vedr. 2017 blev uddelt 13,4 mio. kr. fordelt på 42 projekter.

Som medlem af udvalget trækker jeg både på min brede viden om folkeoplysningsområdet og min erfaring udi puljeadministration. I relevante tilfælde opfordrer jeg til konkrete lokale partnerskaber på områder, hvor jeg ved, at lokale folkeoplysende skoler og foreninger har en særlig indsigt, der kan berige projektet og begge parter.

Ved adm. direktør
John Mejnert Jacobsen
AOF

og

Marlene Borst Hansen
Fora

Pressenævnet

**Efter medieansvarslovens § 41 beskik-
ker Justitsministeren efter udtalelse
fra Dansk Folkeoplysnings Samråd 2
medlemmer af Pressenævnet, samt 2
stedfortrædere for disse medlemmer.
Beskikkelsesperioden er 4 år.
<http://www.pressenaevnet.dk/>**

I 2017 fejrede Pressenævnet 25 år
jubilæum og konstaterede, at der måske
mere end nogensinde, er brug for et
skarpt og "skrapt" Pressenævn. Vi lever
i en verden, hvor medierne er under
pres. Både økonomisk og derfor også
afledt redaktionelt. Indhold bliver mere
og mere markedsstyret. Borgernes klik
og tidsforbrug registreres og bruges
som taktstok for hvad der privilegeres
redaktionelt. Hertil oplever vi i stigende
grad, at der findes kræfter, som ikke øn-
sker en stærk og uafhængig presse og
som med alle midler forsøger at skabe
mistillid til mediernes legitimitet og
troværdighed. 'Fakenews' var et ord, der
fik bekymrende stor udbredelse i 2017.
Noget der alt sammen tenderer til også
at miskreditere mediernes uafhængige
og objektive funktion i samfundet.

I vores arbejde som offentlighedens
repræsentanter i Pressenævnet har
vi derfor stor fokus på, at der ikke kan
stilles spørgsmål til Pressens trovær-
dighed. Når der eksempelvis vinkles alt
for hårdt på en sag, så sagens pro-
portioner ikke længere er tydelig, eller
påstande i en artikel eller et indslag ikke
er tilstrækkelig underbyggede, så står vi
vagt om borgernes interesse og forvent-
ning om, at det vi læser, lytter eller ser i
medierne, kan vi stole på.

Den digitale virkeligheds udvikling
udfordrer også Pressenævnet. Eksem-
pelvis har vi i løbet af året flere gange
haft drøftelser om, hvordan en blog
kan opfattes? Er det at opfatte som et
læserbrev, hvor man ikke behøver at
have underbygget alle sine påstande i
samme grad, som en artikel? Eller skal
en blog (der findes digitale nyhedsme-
dier, som kun består af blogs) omfattes
af de samme stramme regler for, at alle
påstande skal være med kilder ligesom
andre artikler? Der vil helt sikkert i de
kommende år komme mange dilemmaer
og diskussioner i Pressenævnet på bag-
grund af den hastige digitale udvikling.
Ikke mindst i forhold til, hvordan den
publicistiske presse skal forholde sig til
digitale platforme uden samme regule-

ring, fx Facebook, Twitter m.fl.

I pressenævnet har vi i 2017 haft et sti-
gende antal sager, der har berørt ønsket
om afindeksering. Det er en naturlig
følge af den eksisterende og blivende
digitale registrering af historier. I Pres-
senævnet har der været udpræget bred
enighed om hvordan vi har ønsket, at
håndtere de konkrete sager. Vægtningen
af hensynet til en mulig afindeksering,
vejes op imod blandt andet den almene
offentlige interesse i emnet og derfor
også en vurdering af sagernes konkrete
karakter.

Ved adm. direktør
John Mejnert Jacobsen
AOF

Voksen- og Efteruddannelsesrådet (VEU)

VEU-rådet blev oprettet i 2009. Dansk Folkeoplysnings Samråd indstiller en fælles repræsentant med de landsdækkende oplysningsforbund, Daghøjskoleforeningen og Foreningen af Ledere ved Danskuddannelserne. Beskikkelsesperioden er 4 år.

Pladsen i VEU rådet er en repræsentation på vegne af flere organisationer. Som sådan repræsenterer vi i VEU rådet et institutionsområde, ligesom VUC og Erhvervsskolerne gør det. I 2017 har der særligt været fokus på evaluering af VEU centrenes arbejde, AMU takstrevision samt trepartsudvalgets arbejde og aftale.

Det har været et spændende politisk år, hvor rådets formand, Keld Møller Petersen, var medlem af trepartsudvalgets nedsatte ekspertgruppe, der skulle fremkomme med en række forslag til parterne om, hvordan og hvor, der med fordel kunne ændres på hele VEU-indsatsens organisering og incitamenter for brugen heraf.

For DFS's medlemmer er det vigtigt at bemærke, at VEU området står i en brydningstid. En udfordring for området er, at der har været en massiv tilbagegang på særligt brugen af AMU. Det har betydet, at der er sket en ophobning af godtgørelsesmidler i milliardklassen.

Det eneste sted der har været vækst i VEU aktiviteten, har været på det almene område gennem en fortsat vækst i den Forberedende Voksenundervisning samt i Ordblindeundervisningen. Særligt har Oplysningsforbundene og sprogcentrene stået for denne vækst.

Som repræsentant i VEU rådet har det været væsentligt, at advokere for udvikling af rammerne for en fortsatte vækst på det almene område. Vi skal derfor også glæde os over i DFS, at der med trepartsaftalen er sat netop styrket ind overfor en ambition med netop vækst på det almene opkvalificeringsområde. Der er således også lagt op til, at 2018 bliver et spændende år, hvor det forberedende voksenundervisningsområde udvikles til at omfavne flere almene værdigheder. Dog begrænses denne udvidelse i første omgang til et stærkt arbejdsmarkedsfokus, fordi det netop er i regi af trepart at denne udvidelse sker.

På sprogcentrenes vegne er det overordentlig vigtigt, at vi sikrer at danskuddannelsen ikke udhules af VEU rådet ved at tænke at denne uddannelse kan erstattes af en kursusvirksomhed. Her står hensynet til integration overfor hensynet til fleksibelt arbejdsmarkedstilpasning. Dette kan gå hånd i hånd – men ikke fuldt og helt.

Ved sekretariatsleder
Per Paludan Hansen, LOF

Rådet for Menneskerettigheder

Rådet for Menneskerettigheder har som medlemmer en række organisationer, råd og myndigheder. Rådets Bestyrelse udpeger medlemmer af rådet efter en offentlig høringsproces, som gentages mindst hvert 4. år. Dansk Folkeoplysnings Samråd søger således om at blive repræsenteret og udpeger derefter en repræsentant til rådet, såfremt ansøgningen imødekommes.

Rådet for Menneskerettigheder består af repræsentanter for en række civilsamfundsorganisationer og myndigheder, der mødes for at drøfte Institut for Menneskerettigheds virke. Rådet fik ny formand i 2017, idet Søren Laursen, Landsforeningen for bøsser, lesbiske, biseksuelle og transpersoner

afløste Andreas Kamm, da denne fratrådte sit job som generalsekretær i Dansk Flygtningehjælp.

Rådet har flere gange udtrykt sin støtte til at institut for menneskerettigheder fastholder sit objektive forsvar for menneskerettighederne. I særlig grad har rådet haft fokus på den danske regerings ønsker om at ændre på fortolkningen af de europæiske menneskerettigheder i forbindelse med Danmarks formandskab for Europarådet i 2018. Rådet har vedtaget at man i samarbejde med organisationerne bag rådet ønsker at sætte fokus på menneskerettighedernes væsentlighed. Et udvalg arbejder nu med en konkret indsats herom.

Ved sekretariatsleder
Trine Bendix
DFS

Fonden Teknologirådet

Fonden Teknologirådet har til formål at gennemføre forskning, analyser, vurderinger, dialog og formidling samt rådgivning inden for samfundsforhold, herunder anvendelse af viden og teknologi, i Danmark såvel som internationalt. Fonden er organiseret med en bestyrelse og et repræsentantskab. DFS udpeger et medlem af repræsentantskabet for en femårig periode.

DFS er repræsenteret i Teknologirådets repræsentantskab, fordi en del af rådets arbejde handler om borgerinddragelsesprocesser og om oplysning og debat om teknologi.

Her ud over foretager Teknologirådet teknologivurderinger, rådgivning mv. inden for områderne forskning, it, natur, sundhed, arbejdsmarked, energi, trafik

og planlægning. Efter Teknologirådets omdannelse til en erhvervsdrivende fond i 2012, styres de fleste aktiviteter primært af donorer og kunder mens repræsentantskabet primært fungerer som et refleksionsrum.

Med udgangspunkt i det fælles mandat for repræsentanter fra DFS i forskellige råd, nævn og udvalg, er opgaven primært at være "medborgerens ambasadør", men også at være demokratiets, foreningernes og ikke mindst de folkeoplysende organisationers - vogter i forhold til tilrettelæggelsen af de borgerinddragelsesprocesser, som Teknologirådet står for.

Der holdes ét årligt møde i repræsentantskabet.

Ved underviser
Carsten Aagaard Rasmussen,
FOF

Søfartsstyrelsens udvalg vedrørende fritidssejleruddannelserne

Udvalget vedrørende fritidssejleruddannelserne består af en formand udpeget af Søfartsstyrelsen samt af yderligere 4 medlemmer udpeget af Dansk Folkeoplysnings Samråd, Dansk Sejlunion, Danmarks Tursejler Forening og Danmarks Fritidssejlerunion.

Udvalget skal afgive udtalelse i spørgsmål vedrørende fritidssejleruddannelserne, som Søfartsstyrelsen forelægger udvalget.

Erhvervsministeriet har ved Bekendtgørelse nr. 1641 af 12/12/2016 vedrørende prøver og beviser for fritidssejlere, udliciteret denne opgave fra Søfartsstyrelsen til lokale interessenter, organisationer eller et fagområde inden for fritidssejlads.

De beviser, som bekendtgørelsen omhandler, er følgende:

- Speedbådsbevis
- Duelighedsbevis i sejlads for fritidssejlere.
- Duelighedsbevis i motorpasning for fritidssejlere.
- Bevis som yachtskipper af 3. grad.
- Bevis som yachtskipper af 1. grad
- SRC - certifikater (VHF - certifikater)

For at blive godkendt som udbyder af prøver og udstedelse af beviser for fritidssejlere, kræver det en godkendelse af Søfartsstyrelsen. De specifikke krav, som skal være opfyldt for at blive god-

kendt som udbyder af Søfartsstyrelsen, fremgår af bekendtgørelsens paragraf 12.

Fra 1. januar 2018 udsteder Søfartsstyrelsen ikke længere beviser for fritidsuddannelserne. Søfartsstyrelsen vil forsat udstede sønæringsbeviser for fritidssejlere.

De udbydere som indtil videre er godkendt af Søfartsstyrelsen til udstedelse af de ovennævnte beviser er:

- Dansk Sejlunion. (foreløbig kun speedbåds-, dueligheds-, og SRC beviser)
- Dansk fritidssejler Union
- SIMAC (Svendborg Navigationsskole).

Søfartsstyrelsen har oplyst DFS, at udvalget ikke længere eksisterer.

Ved sekretariatsleder
Trine Bendix
DFS

Samarbejdsudvalget

Samarbejdsudvalget er et forum for uformel vidensudveksling og samarbejde for en række af de organisationer, der arbejder med folkeoplysning og foreningsliv. Samarbejdsudvalget består af repræsentanter for Danmarks Idrætsforbund (DIF), Dansk Firmaidrætsforbund (DFIF), Danske Gymnastik- og Idrætsforeninger (DGI), Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF), AOF, DOF, FOF, LOF, Fora, Fritid og Samfund og DFS. Kulturministeriet og Kommunernes Landsforening (KL) sidder også med til møderne. DFS vælger selv sin repræsentant.

DFS er repræsenteret i Samarbejdsudvalget for at dække den del af det folkeoplysende arbejde, der ikke dækkes af oplysningsforbundene og Fritid og Samfund.

Som repræsentant for DFS ser jeg det som min primære opgave at varetage de folkeoplysende organisationers interesser i forhold til de øvrige organisationer og myndigheder i udvalget. Jeg har valgt at løfte opgaven ved at søge samarbejde med de øvrige medlemmer og løbende udveksle viden, informationer og synspunkter med dem.

Der har været holdt fire møder i løbet af 2017, hvor de primære emner har været at følge implementeringen af revisionen af Folkeoplysningsloven i kommunerne, de kommunale folkeoplysningsudvalg, Regeringens arbejde med en civilsamfundsstrategi, DGI og DIFs projekt "Bevæg dig for livet" og persondataforordningen. I slutningen af året overtog DFS stafetten som tovholder for udvalget efter at DUF i mange år har løftet den opgave.

Ved sekretariatsleder
Trine Bendix
DFS

Undervisningsministeriets EU-specialudvalg vedrørende uddannelse

Undervisningsministeriets EU-specialudvalg vedrørende uddannelse, er nedsat af ministeriet og sammensat af en række ministerier, styrelser og interesseorganisationer, bl.a. KL, Danske Universiteter, Dansk Magisterforening, LO, DA, DI, FTF, DSF og DUF foruden DFS og flere af vores medlemsorganisationer. DFS vælger selv, hvem der varetager posten på vores vegne.

Ministeriet bruger rådet som første led i arbejdet med at lægge en dansk linje i en given EU-sag på uddannelsesområdet. Det er således et væsentligt udvalg at være repræsenteret i, når vi gerne vil have indflydelse på Danmarks uddannelsespolitik i EU.

Det er også væsentligt for DFS, at vi holder os orienteret om den aktuelle uddannelsespolitiske dagsorden i EU. Derfor har det stor værdi, at vi er repræsenteret.

Et andet udbytte af at sidde i udvalget er, at det også er et forum, hvor vi kan netværke med repræsentanter for en lang række uddannelses- og arbejdsmarkedsorganisationer som en del af vores interessevaretagelsesarbejde.

Alle relevante EU-sager på området behandles i udvalget. Enten på møderne eller i skriftlige høringer. I 2017 har jeg ikke haft mulighed for at deltage i de to

møder, der var, men har afgivet skriftlige bemærkninger på relevante høringer. I det arbejde har policy-input fra EAEA været til stor hjælp.

Repræsentanter nationalt

Bibesæftigelsesnævnet

Laust Riis-Søndergaard, Den Frie Lærerskole
Suppleant: Kaj Andersen, Fora
Beskikkelsesperiode: 1. februar 2012 - 31. januar 2018

Danmarks Evalueringsinstitut, repræsentantskabet

Otto Juhl Nielsen, FOF
Beskikkelsesperiode: 1. januar 2018 - 31. december 2020

Den danske UNESCO Nationalkommission

Trine Bendix, DFS
Beskikkelsesperiode: 1. maj 2016 - 30. april 2020

Den uafhængige Politiklagemyndighed

Niels Glahn, Folkehøjskolernes Forening i Danmark
Suppleant: Flemming Jørgensen, COOP
Beskikkelsesperiode: 1. september 2015 - 1. september 2019

Det Danske Kulturinstitut, repræsentantskabet

Anders Hind, DATS
Beskikkelsesperiode: Februar 2015 - Februar 2019

Dommerudnævnelsesrådet

Otto Juhl Nielsen, FOF
Suppleant: Knud-Erik Therkelsen, Grænseforeningen
Beskikkelsesperiode: 1. marts 2015 - 28. februar 2019

Folkeuniversitetsnævnet

Troels Borring, Efterskoleforeningen
Beskikkelsesperiode: 1. marts 2015 - 28. februar 2019

Kulturstyrelsens Fagligt Rådgivende Udvalg for Folkebiblioteker og Pædagogiske Servicecentre - RUF

Helle H. Bjerregård, DFS
Suppleant: Stine Hohwü-Christensen, DFS
Beskikkelsesperiode: 2015-2018

Pressenævnet

Marlene Borst Hansen, Fora
Stedfortræder: Otto Juhl Nielsen, FOF
John Meinert Jacobsen, AOF Danmark
Stedfortræder: Michael Voss, DFS
Beskikkelsesperiode: 1. januar 2016 - 31. december 2019

Repræsentantskabet i Fonden Teknologirådet

Trine Bendix, DFS
Udpeget: marts 2013

Rådet for Menneskerettigheder

Per Paludan Hansen, LOF
Udpeget: Marts 2017

Rådet for Voksen- og Efteruddannelse (VEU-Rådet)

John Meinert Jacobsen, AOF Danmark
Beskikkelsesperiode: 1. juni 2015 - 31. maj 2019

Samarbejdsudvalget mellem oplysningsforbundene, DUF, Idrætten, KL, Folkeoplysningsudvalgene og DFS

Trine Bendix, DFS
Udpeget: 1. november 2010

Søfartsstyrelsens Fritidssejlerudvalg

Carsten Aagaard Rasmussen, FOF
Udpeget: 2007

Undervisningsministeriets EU-Specialudvalg

Trine Bendix, DFS
Udpeget: Juni 2016

Repræsentanter internationalt

Medlem af EAEA's bestyrelse

Per Paludan Hansen. Valgt: 2011, valgt som formand i 2017

Medlem af styregruppen og

redaktionen i ELM - European Lifelong learning Magazine
Michael Voss. Valgt: 2009

DFS Medlemsskaber

Dansk flygtningehjælp

Tænk tanken DEA

European Association for the Education of Adults, EAEA

International Council for Adult Education, ICAE

4. Medlemsorganisationer (31/12 2017)

---

1. AOF
Molestien 7, 2450 Kbh. SV
41 88 77 70 - aof@aof.dk - www.aof.dk
2. Atlantsammenslutningen
Ryvangs Allé 1, 2100 København Ø
39 27 19 44 - atlant@atlant.dk - www.atlant.dk
3. COOP
Roskildevvej 65, 2620 Albertslund
43 86 43 86, formanden@coop.dk, www.coop.dk
4. Daghøjskoleforeningen
Gammel Kongevej 39 G, 2.th., 1610 København V
33 33 06 66 - foreningen@daghøjskoler.dk - www.daghøjskoler.dk
5. Dansk Amatørorkester Samvirke, DAOS
Dina Gelfer-Jørgensen, Slangerupgade 21, 1.th., 2200 København N
tlf: 24 25 79 32 - formand@daos.dk - www.daos.dk
6. Dansk Kvindesamfund
Niels Hemmingsensgade 10, 3.sal, 1153 København K
33 15 78 37 - sekretariat@danskkvindesamfund.dk -
www.danskkvindesamfund.dk
7. Dansk Oplysnings Forbund, DOF
Ny Østergade 7, 1. sal, 4000 Roskilde
70 20 60 20 - post@danskoplysning.dk - www.danskoplysning.dk
8. DATS, Landsforeningen for Dramatisk Virksomhed
Jernbanegade 5, 6230 Rødekro
74 65 11 03 - dats@dats.dk - www.dats.dk
9. Demokrati i Europa, Oplysningsforbundet DEO
Nordkystvejen 2 F, 8961 Allingåbro
70 26 36 66 - info@deo.dk - www.deo.dk
10. Efterskoleforeningen
Vartov, Farvergade 27 H, 2. sal, 1463 København K
33 12 86 80 - info@efterskoleforeningen.dk - www.efterskoleforeningen.dk
11. Europabevægelsen
Rosenørns Allé 35, 1.th., 1970 Frederiksberg C
33 14 11 41 - europabevægelsen@europabevægelsen.dk -
www.europabevægelsendk.dk
12. FN-forbundet
Tordenskjoldsgade 25 st.th. · 1055 København K
33 46 46 90 - fnforbundet@fnforbundet.dk - www.fnforbundet.dk
13. FOF
Peder Skrams Gade 5, 1. sal, 1054 København K
33 14 20 26 - info@fof.dk - www.fof.dk
14. Folk og Sikkerhed
Studiestræde 5, st., 1455 København K
33 14 79 00 - kontakt@folkogsikkerhed.dk - www.folkogsikkerhed.dk
15. Folkehøjskolernes Forening i Danmark
Nytov 7, 1450 København K
33 36 40 40 - kontor@ffd.dk - www.ffd.dk
16. Folkekirkens Ungdomskor
Vartov, Farvergade 27 D, 2.sal, 1463 København K
21 79 35 31 - fuk@fuk.dk - www.fuk.dk
17. Folkeuniversitetet
Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M
65 50 27 27 - sei@fu.dk - www.folkeuniversitetet.dk

-
18. Folkevirke
Niels Hemmingsens Gade 10, 3. sal, 1153 København K
33 32 83 11 – folkevirke@folkevirke.dk – www.folkevirke.dk
  19. Fora
Gammel Kongevej 39 G, 1.sal, 1610 København V
33 93 00 96 – info@fora.dk – www.fora.dk
  20. Foreningen Norden
Vandkunsten 12, 1467 København K
35 42 63 25 – landskontoret@foreningen-norden.dk
www.foreningen-norden.dk
  21. Frie Fagskoler
Vartov, Farvergade 27 D, 3. sal, 1463 København K
33 11 12 91 – hej@friefagskoler.dk – www.friefagskoler.dk
  22. Fritid og Samfund
Skt. Nicolaus Gade 2, 8000 Århus C
61 51 85 50 – fritid@fritid-samfund.dk – www.fritid-samfund.dk
  23. Grundtvigsk Forum
Vartov, Farvergade 27, 1463 København K
41 93 90 00 – vartov@vartov.dk – www.grundtvig.dk
  24. Grænseforeningen
Peder Skrams Gade 5, 1054 København K
33 11 30 63 – info@graenseforeningen.dk – www.graenseforeningen.dk
  25. Grøn Hverdag
Karens Hus, Bispebjerg Bakke 8, 2400 København NV
33 15 33 45 – mail@gronhverdag.dk – www.gronhverdag.dk
  26. Kulturhusene i Danmark
Farvergade 27 D, 1463 København K
33 14 12 00 – kulturhusene@kulturhusene.dk – www.kulturhusene.dk
  27. Kvindernes U-landsudvalg
Thoravej 13, 2. tv, 2400 København NV
33 15 78 70 – kulu@kulu.dk – www.kulu.dk
  28. LOF
Skelmosevej 10, 2. sal, 2500 Valby
33 21 86 80 – lof@lof.dk – www.lof.dk
  29. Mellempøkeligt Samvirke
Fælledvej 12, 2200 København N
77 31 00 00 – ms@ms.dk – www.ms.dk
  30. Netværket for økologisk folkeoplysning og praksis
Ærtevej 120, Egense, 5700 Svendborg
62 24 43 24 – eco-net@eco-net.dk – www.eco-net.dk
  31. Produktionsskoleforeningen
Dæmningen 33, 2. tv., 7100 Vejle
75 82 20 55 – psf@psf.nu – www.psf.nu
  32. Sammenslutningen af Lokalarkiver
Andkærvej 19, 7100 Vejle
75 84 08 98 – sla@lokalarkiver.dk – www.danskearkiver.dk
  33. Sammenslutningen af Lokale Radio- og TV-stationer i Danmark
Søndergade 12, 1. sal, Postboks 1221, 9100 Aalborg
98 13 96 81 – slrtv@slrtv.dk – www.slrtv.dk
  34. Socialistisk Folkeoplysningsforbund
Fælledvej 12, 2200 København N
22 63 84 44 – sfof@sfof.dk – www.sfof.dk
  35. Ungdomsskoleforeningen
Rugårdsvej 9 B, 5000 Odense C
66 14 91 49 – ung@ungdomsskoleforeningen.dk
www.ungdomsskoleforeningen.dk

Associerede medlemsorganisationer (31/12 2017)

1. AFS Interkultur
Nordre Fasanvej 111, 2000 Frederiksberg
38 34 33 00 – afs.interkultur@afs.org – www.afs.dk
2. Amatørernes Kunst og Kultur Samråd
Vartov, Farvergade 27 A, 2. sal, 1463 København K
24 62 46 24 – akks@akks.dk – www.akks.dk
3. Danmarks Biblioteksforening
Vartov, Farvergade 27 D, 2. sal, 1463 København K
33 25 09 35 – db@db.dk – www.db.dk
4. Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig
Norderstrasse 59, D-24939 Flensburg
+49 461 86970 - dcb@dcbib.dk - www.dcbib.dk
5. Dansk Friskoleforening
Middelfartvej 77 - 5466 Asperup
62 61 30 13 - df@friskoler.dk - friskoler.dk
6. Den Frie Lærerskole
Svendborgvej 15, Ollerup, 5762 Vester Skerninge
62 24 10 66 – dfl@dfl-ollerup.dk – www.dfl-ollerup.dk
7. Komiteen for Sundhedsoplysning
Classensgade 71, 5. sal, 2100 København Ø
35 26 54 00 – kfs@sundkom.dk – www.sundhedsoplysning.dk
8. Landsforeningen af Ungdomsskoleledere
Borgergade 36, st.th. 1300 København K
33 93 21 19 – lu@lus.dk – www.lus.dk
9. Levende Hav
Hemmedvej 59, Hemmed, 8585 Glesborg
86 38 64 18 - knud@levende-hav.dk - www.levendehav.dk
10. Kulturelle samråd i Danmark
Farvergade 27 D, 3. - 1463 København K
53 63 13 26 - kulturellesamraad@kulturellesamraad.dk
www.kulturellesamraad.dk
11. Sammus - Sammenslutningen af Museumsforeninger i Danmark
Havnevej 8, 4720 Præstø
40 46 01 12 - john@holmer-as.dk - www.sammus.dk

Partnerorganisationer til DFS i henhold til vedtægterne § 5.

1. Tænk tanken DEA
Fiolstræde 44, 1171 København K
33 42 66 00 - dea@dea.nu - www.dea.nu

Medlemsorganisationerne
med angivelse af antal delegerede pr. 1. januar 2018

Kun de delegerede kan stemme på repræsentantskabsmødet.

1. AOF Danmark	3
2. Atlantsammenslutningen	1
3. COOP	3
4. Daghøjskoleforeningen	2
5. Dansk Amatør Orkester Samvirke	1
6. Dansk Kvindesamfund	1
7. Dansk Oplysnings Forbund - DOF	3
8. DATS - landsforeningen for dramatisk virksomhed	3
9. Demokrati i Europa	1
10. Efterskoleforeningen	3
11. Europabevægelsen	2
12. FN-Forbundet	1
13. FOF	3
14. Folk og Sikkerhed	1
15. Folkehøjskolernes Forening i Danmark	3
16. Folkekirkens Ungdomskor	2
17. Folkeuniversitetet	3
18. Folkevirke	1
19. Fora	3
20. Foreningen Norden	3
21. Frie Fagskoler	1
22. Fritid og Samfund	1
23. Grundtvigsk Forum	3
24. Grænseforeningen	3
25. Grøn Hverdag	1
26. Kulturhusene i Danmark	1
27. Kvindernes U-lands Udvalg	1
28. LOF	3
29. Mellemføkeligt Samvirke	3
30. Netværket for økologisk folkeoplysning og praksis	1
31. Produktionsskoleforeningen	3
32. Sammenslutningen af Lokalarkiver	1
33. Sammenslutningen af Lokale Radio- og TV-stationer i DK	1
34. Socialistisk Folkeoplysningsforbund	1
35. Ungdomsskoleforeningen	3

5. Vedtægter for Dansk Folkeoplysnings Samråd

Navn

§ 1

Navn: Dansk Folkeoplysnings Samråd (DFS).

stk. 2. DFS' hjemsted er København.

Formål

§ 2

DFS ser det som folkeoplysningens formål at bidrage til den enkeltes personlige dannelse og uddannelse, og at medvirke til sikring og udvikling af demokratiet. Folkeoplysningen skal gennem sine mangeartede folkeoplysende aktiviteter fremme borgernes medbestemmelse, medansvar og aktive engagement i samfundets udvikling. Folkeoplysningen skal medvirke til at sikre borgernes kendskab til rettigheder og pligter og medvirke til at øge borgernes almenviden og deltagelse i et samfund med frihed, ligestilling og demokrati.

Stk. 2. DFS arbejder for:

- at samle de landsorganisationer, der i formål og aktivitet kan tilslutte sig DFS' formål
- at støtte og udvikle det folkeoplysende arbejde, der kan rummes indenfor formålet
- at styrke samarbejde på tværs af medlemsorganisationerne
- at varetage folkeoplysningens fælles interesser overfor myndigheder, beslutningstagere etc.
- at fremme folkeoplysningens værdier i samfundet

stk. 3. Enhver medlemsorganisation bevarer sin fulde og hele selvstændighed, og DFS kan ikke anfægte de enkelte medlemsorganisationers uafhængighed

Medlemmer

§ 3

Som medlemsorganisationer kan optages landsdækkende organisationer, der har folkeoplysning som et hovedformål og en hovedaktivitet. Ved landsdækkende forstås at organisationen skal have lokal fysisk forankring og have folkeoplysende aktiviteter i 4 af landets 5 regioner.

Aktiviteterne skal være iværksat af landsorganisationen eller dennes lokale foreninger/institutioner. En medlemsorganisation skal have foreningsstruktur og suverænitet (egne vedtægter, eget budget og eget regnskab).

stk. 2. Udelukkede som medlemmer er: Interesseprægede organisationer, idrætslige organisationer og idébestemte ungdomsorganisationer, politiske partier, samt kommercielle organisationer. Paraplyorganisationer kan ikke opnå

medlemskab. De nærmere afgrænsninger og uddybninger vedr. medlemsskabsoptagelse fastsættes i en vedtagelse, der optages som bilag til vedtægterne.

stk. 3. Optagelse som sker pr. 1. januar, kan ske efter skriftlig henvendelse med dokumentation for opfyldelse af bestemmelserne jf. stk. 1, inden foregående års udgang. Repræsentantskabsmødet er besluttende om optagelse af medlemmer efter begrundet indstilling fra DFS' bestyrelse, med angivelse af kategori, jf. § 4, stk. 2.

stk. 4. Udmeldelse skal ske skriftligt med 1/2 års varsel til 1. januar.

stk. 5. En medlemsorganisation har pligt til at oplyse DFS om forhold i organisationens virksomhed eller struktur, der kan drage medlemskabet i tvivl (jf. stk. 1 og 2).

stk. 6. Drages en organisations medlemskab i tvivl, skal sagen forelægges førstkommande repræsentantskabsmøde til afgørelse efter indstilling fra bestyrelsen.

stk. 7. Repræsentantskabsmødet kan med 2/3 af de fremmødte delegeredes stemmer ekskludere en medlemsorganisation, der ikke overholder reglerne for medlemskab.

Kontingent

§ 4

DFS' medlemmer betaler et kontingent til DFS' virksomhed.

stk. 2. Kontingentet opkræves efter tre takster således:

- Store medlemsorganisationer (3 delegerede med hver 1 stemme).
- Mellemstore medlemsorganisationer (2 delegerede med hver 1 stemme).
- Små medlemsorganisationer (1 delegeret med 1 stemme).

Kategoriseringen og ændring af kategorisering godkendes af repræsentantskabet efter indstilling fra bestyrelsen.

stk. 3. DFS' forenings- og regnskabsår er 1. januar - 31. december.

stk. 4. Kontingent fastsættes årligt af repræsentantskabet for næste regnskabsår.

stk. 5. Kontingentet forfalder til betaling pr. 1. januar og skal være betalt inden 1. april, da medlemsrettighederne ellers bortfalder. Retten til at genopnå medlemsrettighederne uden en ny behandling af medlemskab (jf. § 3, stk. 3) ophører,

hvis medlemsorganisationen står i restance for to kontingentperioder.

Andre organisationer m.v.

§ 5

Bestyrelsen kan beslutte i DFS' arbejde at inddrage organisationer som associerede medlemmer eller partnermedlemmer.

Stk. 2. Bestyrelsen kan beslutte at optage organisationer, der arbejder med folkeoplysning, men som ikke opfylder medlemskravene, som associerede medlemmer.

Stk. 3. Bestyrelsen kan beslutte at optage organisationer der måtte ønske det og som har et interessefællesskab med DFS, der ikke nødvendigvis er folkeoplysning, som partnermedlemmer.

Stk. 4. Bestyrelsen kan fastsætte nærmere regler og tilbud for de forskellige former for tilknytning til DFS' arbejde, herunder betalingsbetingelser.

Repræsentantskabet

§ 6

Repræsentantskabet er DSF' øverste myndighed.

stk. 2. Der afholdes ordinært repræsentantskabsmøde hvert år i april måned.

stk. 3. Repræsentantskabet indkaldes af bestyrelsen med mindst 8 ugers varsel ved brev til medlemsorganisationerne med angivelse af foreløbig dagsorden.

stk. 4. Repræsentantskabets dagsorden skal mindst indeholde følgende punkter:

- a. Valg af dirigent.
- b. Valg af repræsentantskabsmødese-kretær.
- c. Valg af stemmetællere.
- d. Beretning.
- e. Regnskab.
- f. Fastsættelse af kontingent.
- g. Indkomne forslag.
- h. Valg.
- i. Eventuelt.

stk. 5. Forslag, der ønskes optaget på dagsordenen, skal være sekretariatet i hænde senest 4 uger før repræsentantskabsmødets afholdelse.

stk. 6. Medlemsorganisationerne skal senest 4 uger før repræsentantskabsmødet meddele sekretariatet navne på deres delegerede.

stk. 7. Endelig dagsorden bilagt eventuelt indkomne forslag, det reviderede regnskab, beretning og motiveret forslag til kontingent udsendes til medlemsorganisationerne senest 3 uger før repræsentantskabsmødets afholdelse.

stk. 8. Ekstraordinært repræsentantskabsmøde kan indkaldes med 2 ugers varsel og skal afholdes, såfremt mindst 20 pct. af medlemsorganisationerne kræver det med angivelse af motiveret dagsorden.

stk. 9. Repræsentantskabet består af delegerede udpeget af medlemsorganisationerne med respektive antal delegerede, jf. § 4, stk. 2. Repræsentantskabet er beslutningsdygtigt, når mindst halvdelen af de delegerede er mødt frem.

stk. 10. Repræsentantskabets møder er i øvrigt åbent for andre repræsentanter fra medlemsorganisationerne og tilknyttede jf. § 5, samt gæster.

stk. 11. En medlemsorganisation er kun berettiget til at deltage i repræsentantskabet med delegerede, såfremt den har indbetalt kontingent til DFS i det regnskabsår, hvori repræsentantskabsmødet afholdes.

stk. 12. Bestyrelsen består af 10 medlemmer.

Stk. 12a. Herudover udpeges en repræsentant af og blandt sekretariatets medarbejdere. Medarbejderrepræsentanten er tilforordnet og deltager uden stemmeret. Medarbejderrepræsentanten deltager ikke i behandling af spørgsmål af personalemæssig karakter. Er medarbejderrepræsentanten forhindret i at deltage ved at bestyrelsesmøde, deltager en suppleant.

stk. 13. På det ordinære repræsentantskabsmøde vælges af og blandt de delegerede:
- i ulige år: Formand samt 4 bestyrelsesmedlemmer.
- i lige år: 5 bestyrelsesmedlemmer.

stk. 14. Bestyrelsesmedlemmernes valgperiode er 2 år, og alle valg har virkning fra repræsentantskabsmødet.

stk. 15. Ved varigt forfald i bestyrelsen udpeger den medlemsorganisation, hvorfra bestyrelsesmedlemmet var delegeret, et nyt bestyrelsesmedlem, som fungerer til førstkommende ordinære repræsentantskabsmøde, hvor der finder nyvalg sted.

stk. 16. På det ordinære repræsentantskabsmøde vælges af og blandt de delegerede:
- i ulige år: 1 kritisk revisor for 2 år samt 1 kritisk revisorsuppleant for 2 år.
- i lige år: 1 kritisk revisor for 2 år samt 1 kritisk revisorsuppleant for 2 år.
Repræsentantskabet vælger årligt revisionselskab.

stk. 17. Såfremt en medlemsorganisation melder sig ud eller ophører med at eksistere, kan en person valgt som repræsentant fra denne organisation ikke længere besidde et tillidshverv i eller repræsentere Dansk Folkeoplysnings Samråd.

stk. 18. Alle valg og beslutninger sker ved simpelt stemmeflertal blandt de afgivne stemmer, dog ikke ved afstemning om eksklusion af en medlemsorganisation, jf. § 3, stk. 7, ved afstemning om vedtægtsændringer, jf. § 9, stk. 3 og ved afstemning om DFS' opløsning, jf. § 10, stk. 1. Blanke stemmer medregnes ikke.

stk. 19. Ved stemmelighed bortfalder forslaget, dog ikke ved omvalg, jf. stk.20.

stk. 20. Såfremt der opstår stemmelighed ved valg, foretages omvalg blandt de personer, der har opnået stemmelighed. Såfremt der atter opstår stemmelighed afgøres valget ved lodtrækning.

stk. 21. Såfremt én delegeret ønsker skriftlig afstemning, skal denne ske skriftligt.

stk. 22. Der udarbejdes beslutningsreferat af repræsentantskabsmødet, som udsendes til medlemsorganisationer og tilknyttede, jf. § 5.

Bestyrelsen

§ 7

Bestyrelsen konstituerer sig med næstformand.

stk. 2. Hvis formanden har varigt forfald, indtræder næstformanden som formand. Bestyrelsen konstituerer sig herefter på ny.

stk. 3. Bestyrelsen er DFS' øverste myndighed mellem repræsentantskabsmøderne. Formanden tegner DFS, men tegningsretten kan delegeres.

stk. 4. Bestyrelsen kan antage lønnet medhjælp.

stk. 5. Bestyrelsen kan nedsætte udvalg i det omfang, den finder det nødvendigt. Bestyrelsen fastsætter udvalgets kommissorium og beføjelser. Bestyrelsen kan udpege udvalgets formand.

stk. 6. Bestyrelsen samles til møde på formandens foranledning, eller når mindst fire bestyrelsesmedlemmer kræver det med angivelse af motiveret dagsorden. I sidste tilfælde skal mødet afholdes senest 2 uger efter, at begæringen er fremsat.

stk. 7. Bestyrelsen er beslutningsdygtig,

når mindst fem bestyrelsesmedlemmer er til stede. Beslutningen træffes med simpelt stemmeflertal. Ved stemmelighed bortfalder forslaget.

stk. 8. Der udarbejdes beslutningsreferat af bestyrelsesmøderne.

stk. 9. DFS udreder udgifterne ved bestyrelsesarbejdet.

stk. 10. Udgifter ved deltagelse i DFS' arbejde ud over det i § 7, stk. 9 nævnte, udredes af de enkelte medlemsorganisationer, med mindre bestyrelsen beslutter andet.

stk. 11. Med de i denne paragraf fastsatte begrænsninger bestemmer bestyrelsen selv sin forretningsorden.

Sekretariatet

§ 8

Bestyrelsen ansætter og afskediger sekretariatslederen. Sekretariatslederen ansætter og afskediger sekretariatets øvrige personale.

stk. 2. Sekretariatslederen er ansvarlig over for bestyrelsen for sekretariatets virksomhed.

Vedtægtsændringer

§ 9

Nærværende vedtægter kan kun ændres af repræsentantskabet på et møde.

stk. 2. Forslag til vedtægtsændringer skal være bestyrelsen i hænde to måneder før afholdelsen af repræsentantskabsmødet. Forslag til vedtægtsændringer skal udsendes senest 8 uger før repræsentantskabsmødet.

stk. 3. Vedtagelse af vedtægtsændringer kræver mindst 2/3 flertal på repræsentantskabsmødet.

Opløsning

§ 10

DFS kan kun opløses efter vedtagelse på to på hinanden følgende repræsentantskabsmøder. På det første repræsentantskabsmøde, der skal indkaldes med mindst 8 ugers varsel, kræves mindst ¾ flertal, for at forslaget er vedtaget.

stk. 2. Såfremt der på et repræsentantskabsmøde måtte være flertal, jf. stk. 1, skal der mindst 4 uger og højst 12 uger efter denne beslutning indkaldes til et nyt repræsentantskabsmøde med mindst 3 ugers varsel. På dette repræsentantskabsmøde er forslaget om opløsning vedtaget, såfremt det opnår simpelt flertal blandt de afgivne stemmer. Der skal samtidig træffes beslutning om anvendelse og afvikling af DFS' eventu-

---

elle midler, som skal gå til formål, der styrker den frie folkeoplysning.

stk. 3. Bestyrelsen forestår DFS' likvidation.

Ikrafttræden

§ 11

Vedtægterne træder i kraft pr. 17. april 2015.

Således vedtaget på repræsentantskabsmødet den 17. april 2015, jf. referat af mødet.

Per Paludan Hansen, Formand
Troels Borring, Dirigent
Trine Bendix Knudsen, Repræsentantskabsmødesekretær

Bilag 1 til Dansk Folkeoplysnings Samråds vedtægter.

§ 1

Bilaget er en uddybning af hvilke typer medlemsorganisationer, der kan optages som medlemmer. Sigtet med bilaget er at adskille den uddybende fortolkning af medlemsdefinitionen fra selve vedtægten, for på den måde at fremtidssikre vedtægterne. Og samtidig at gøre det muligt at tilpasse fortolkningen af medlemsdefinitionen til den udvikling, der finder sted i foreningslivet og i "tidsånden", dvs. i de politiske og økonomiske rammebetingelser, uden at det kræver vedtægtsændringer. Vedtægterne står altid over bilaget. Fortolkninger kan ikke være i modstrid med vedtægterne.

§ 2

Udelukkede som medlemmer er:

Interesseprægede organisationer (som f.eks. fagforbund, lærer- og fagsammenslutninger og erhvervsorganisationer), idrætslige, faglige, sygdomsbekæmpende organisationer, patientforeninger, hobby- eller serviceorganisationer, idébestemte ungdomsorganisationer, politiske partier samt kommercielle organisationer.

stk. 2. Med interesseprægede forstås: Foreninger, hvor selve påvirkningen og interessevaretagelsen af foreningens sag står højere end ideen om oplysning, debat og demokratiengagement. Oplysning vil typisk være en del af virksomheden, men hovedvirksomheden er at fremme en bestemt sag.

§ 3

Paraplyorganisationer kan ikke opnå medlemskab. En paraplyorganisation forstås som en organisation, der som medlemmer har andre landsorganisationer, og hvis formål er at være fællesrepræsentation.

En medlemsorganisations afdelinger/medlemsinstitutioner kan heller ikke være medlemmer.

§ 4

Bilaget vedtages og ændres af repræsentantskabet efter samme regler som gælder for vedtægtsændringer, jf. vedtægternes § 9. Bestyrelsen skal senest hvert 5. år fremlægge papiret til vedtagelse på repræsentantskabsmødet.

Bilaget træder i kraft pr. 1. januar 2007 og er senest godkendt i 2012.

---

6. Forretningsorden - repræsentantskabsmødet

§ 1

Samrådets repræsentantskabsmøder gennemføres i overensstemmelse med vedtægternes § 6.

§ 2

Ved simpelt stemmeflertal forstås flest stemmer af de afgivne stemmer, dvs. blanke stemmer medregnes ikke.

§ 3

Valg af dirigent. Valget forestås af Samrådets formand og sker efter reglerne om simpelt stemmeflertal, jf. § 2. Dirigentens rolle er at etablere talerlister samt at disponere debatterne på en måde der sikrer, at de får et logisk forløb.

I øvrigt skal dirigenten tilse, at reglerne i § 12 overholdes.

§ 4

Valg af stemmetællere og repræsentantskabsmødesekretær. Dirigenten er bemyndiget til at foretage det nødvendige skøn over, hvem af de foreslåede, der vælges. Hvis en afstemning kan spares, må dirigenten godt fravige det foreslåede antal af stemmetællere.

§ 5

Beretning. Godkendelse af beretninger kræver simpelt stemmeflertal, jf. § 2. Evt. resolutioner og repræsentantskabsmødeudtalelser behandles under punktet om beretninger.

§ 6

Aflæggelse af regnskab. Der aflægges regnskab for Samrådets drift. Der stemmes om godkendelse af regnskabet. Ved afstemningen kræves simpelt stemmeflertal, jf. § 2.

§ 7

Forelæggelse af forslag til kontingent. Forslag stilles på baggrund af bestyrelsens vedtagne budget. Ved afstemning om kontingent anvendes simpelt stemmeflertal, jf. § 2.

§ 8

Forelæggelse af indkomne forslag. Dirigenten giver ordet til forslagsstilleren eller en repræsentant for forslagsstilleren, som kan give en mundtlig redegørelse for forslaget baggrund og intentioner. Afstemning om indkomne forslag sker ved anvendelse af simpelt stemmeflertal, jf. § 2.

§ 9

1. Valg af formand.
2. Valg af bestyrelsesmedlemmer.
3. Valg af kritisk revisor og kritisk revisorsuppleant.
4. Valg af revisionselskab.

Der henvises til vedtægternes § 6. Såfremt der til et valg kun er stillet forslag om én kandidat, bortses fra denne bestemmelse, idet kandidaten erklæres for valgt uden afstemning.

§ 10

Eventuelt. Med mindre der foreligger en godkendelse af repræsentantskabet af, at resolutionsforslag og/eller repræsentantskabsmødeudtalelser kan færdigbehandles under dette punkt, giver dagsordenpunktet ikke anledning til nogen handling, der er bindende for Samrådet.

§ 11

Afslutning af repræsentantskabsmødet. Repræsentantskabsmødet afsluttes af Samrådets formand.

§ 12

Regler om tildeling af ordet. Enhver, der begærer ordet, gør dette gældende over for dirigenten ved til denne at aflevere meddelelse med sit navn, medlemsorganisation og evt. emne. De enkelte mødedeltagere tildeles ordet i den rækkefølge, som indtegningen og rækkefølgen af emner tilsiger. Enhver kan få ordet til forretningsordenen uden om den etablerede talerliste.

Ordet til forretningsordenen kan tildeles i følgende tilfælde:

- for at stille forslag om dirigentens afsættelse,
- for at stille forslag om afslutning af debatten,
- for at stille forslag om afstemning,

- for at stille forslag om nedsættelse af udvalg,
- for at stille forslag om udsættelse af en sag,
- for at stille forslag om at gå videre til næste punkt på dagsordenen,
- for at stille forslag om at taletiden begrænses,
- for at stille forslag om, at repræsentantskabsmødet suspenderes for en bestemt periode/tid.

Forslag til forretningsordenen skal uforøvet stilles til afstemning. Ved afstemningen anvendes simpelt stemmeflertal, jf. § 2. Såfremt ordet til forretningsordenen anvendes til andet end de ovenfor nævnte formål, fratager dirigenten taleren ordet, og han/hun indgår i den etablerede talerliste. Under talerrækken kan dirigenten tildele ordet for en kort bemærkning, der enten kan være formet som en berigtigelse eller en replik. Ved ethvert debatpunkts afslutning giver dirigenten forslagsstilleren lejlighed til en afsluttende bemærkning, inden forsamlingen forlader punktet eller går over til afstemning.

§ 13

Regler om valg af personer. Ved stemmeafgivning skal der anføres kandidatnavne i et antal svarende til antal ledige poster, i modsat fald erklæres stemmesedlen for ugyldig.

§ 14

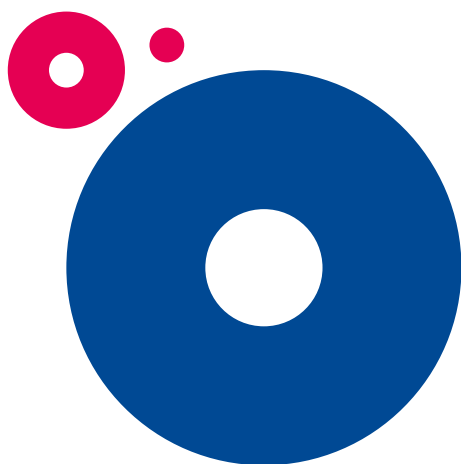
Regler om repræsentantskabsmødets offentlighed. Repræsentantskabsmødet kan, efter indstilling fra bestyrelsen, beslutte at der kan indbydes gæster til overværelse af mødet. Under begrebet gæster henregnes også repræsentanter for pressen.

§ 15

Regler om stemmeret og taleret. I henhold til vedtægterne § 6, stk. 9, har alle delegerede fra medlemsorganisationer taleret og stemmeret. Tilknyttede organisationer jf. vedtægterne § 5 har taleret.

Således vedtaget på repræsentantskabsmødet den 12. april 2005.

Eva Møller, Formand
Peter Jon Larsen, Dirigent
Christel Schaldemose, Repræsentantskabsmødeseekretær

Dansk Folkeoplysnings Samråd